Ilm o'zni bilmakdir

Ma'rifat

МАЪРИФАТ • ХАЛҚ ЗИЁЛИЛАРИ ГАЗЕТАСИ •

1931 йилдан чиқа бошлаган | 1998 йил 7 март, шанба | Баҳоси сотувда эркин нархда | № 17 (7014)

Da'vat

Агар қалбимиз соф бўлса, аёл сўзи биз учун улуғворликка лиммо-лимдир.
СЕНАНКУР

Ibrat

Урта Чирчиқ туманидаги 26-мактаб ўқувчиси, тўққиз ёшли Дилшоджон Қаюмов 8 Март арафасида онажонисига ҳар йилгидан кўра зўр совға тайёрлади — 2-синф ўрнига 5-синф ўқув дастурида ўқий бошлади, деб хабар қилади ёш жамоатчи мухбиримиз Д. Абдуллаев.

АЙЁМИНГИЗ МУБОРАК!

ЎЗБЕКИСТОН АЁЛЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

ҚАДРЛИ ОНАХОНЛАР!
МЕҲРИБОН ОПА-СИНГИЛЛАР!
АЗИЗ ҚИЗЛАРИМ!

Сизларни қалбларимизни меҳру муҳаббатга тўлдирувчи эзгулик ва гўзаликка даъват этувчи, ўзингиз каби файзли байрамингиз — 8 Март муносабати билан чин қалбимдан табриклайман.

Аёл гўзаллиги ва латофатини тасвир этмоққа ҳар қандай таърифу тавсифлар озлик қилади. Аёл ўзининг нозик елкаларида нафақат ўз оиласи, балки бутун оламнинг ташвишларини кўтариб турибди, деб айтсак асло муболаға бўлмас. Оила фаровонлигини, элу юртнинг тинчлиги ва барқарорлигини таъминловчи, жамоани бирлаштирувчи, эзгу ва ёруғ йўлга етакловчи ҳам аёл.

Ҳар қандай жамият ва давлатнинг адолатли экани, авваламбор, унинг аёлларга эътибори билан ўлчанади.

Ҳаёт пайдо бўлганидан буён инсон она сиймоси олдида ҳамиша таъзим қилади. Аёлни табиатнинг тенгсиз мўъжизаси деб билади, уни эъзозлаб яшайди. Оламга мунавварлик бағишлаган меҳр-оқибат, садоқат, ор-номус каби мумтоз туйғулар аёл қалбида мужассамдир.

Эртанги кунни ёруғ ва саодатли кўрмоқни истаган барча миллатлар орасида аёл зотини эъзозлаш энг муқаддас таомилдир. «Жаннат оналар оёғи остидадур» деган муборак калима ҳам аслида шул ҳақиқатнинг исботидир.

Ҳар қандай жамиятнинг фаровонлиги ва маънавий соғломлиги мезони — оила аҳиллиги, оила мустаҳкамлигидир. Аёл — оиланинг асоси, оила ҳаётини чароғон этиб турувчи ёруғлик.

Бугун азиз ва озод ватанимизга содиқ, юртимиз шухратига шухрат қўшадиган оқил, шижоатли, бақувват, мамлакатимиз истиқлолини фидокорона ҳимоя этмоққа қодир авлодни тарбиялашни барча аёлларимиз, оналаримиз ўз умрларининг мазмуни деб биладилар.

1998 йилнинг Оила йили деб эълон қилиниши ҳам бежиз эмас, албатта. Оила миллатнинг, демак, Ватаннинг буюк келажагини улғайтирувчи муқаддас бешик. Униб-ўсаётган авлоднинг соғлом, маънавий етук, ватанпарвар бўлиб камол топиши оилага, бевосита сиз — аёлларга боғлиқ эканини биз яхши биламиз. Шунинг учун ҳам аёл зотини ҳамиша иззат қиламиз, оналарни мўътабар билиб бошимизга кўтарамиз.

Муҳтарам онахонлар, азиз опа-сингиллар!

Сизларни гўзал айёмингиз билан яна бир бор чин дилдан қутлайман!

Оллоҳ бахтингизни, иқболингизни ҳамиша зиёда этсин! Янги жамиятимизни, янги порлоқ келажагимизни қуриш, фарзандларнинг камолини ва роҳатини кўриш, қадамлари қутлуғ келинлар тушириш, ширин-шакар набираларнинг бешигини тебратиш саодати ҳар бирингизга насиб этсин.

Юртимиздаги тинчлик ва хотиржамлик кўнглингизни ҳамиша munaввар қилаверсин.

Рўзғорингиздан файзу барака ҳеч қачон аримасин, ризқингиз улуғ, умрингиз узун бўлсин!

Бахтимизга доимо соғ-омон бўлинг!

Ислом КАРИМОВ

8 МАРТ — ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР БАЙРАМИ

ВАТАН ЧОРЛАР САОДАТГА

(БАҒИШЛОВ)

Онажоним, саломат бўл! Бирам яхши замон бўлди,
Кишан кийган азиз жонлар замон ичра омон бўлди.
Келиб омад, кулиб бахтлар бутун эл шодумон бўлди,
Жаҳонга юз тутар бўлсак ҳамма йўллар равон бўлди.

Онажоним, дуо қилгил, ёзай энди шитоб айлаб,
Ҳамон уйқу ғолиб келган юракларга хитоб айлаб,
Ватан чорлар саодатга, борай мен ҳам жавоб айлаб,
Ўзбекистон аталган юрт жаҳонда бир жаҳон бўлди.

Она, умринг ўтди ёқиб орзуни ҳам, армонни ҳам,
Кўрдинг неча қулдай ишлаб бек бўлмаган инсонни ҳам.
Кўрмадинг ҳеч кулгу қучган майдонни ҳам, осмонни ҳам,
Кўргил мана — эл кўнгли шод, Ватан жаннатмакон бўлди.

Сен излаган, сен истаган кун келди-ку, кўр Онажон,
Ташвишларинг бир четга қўй, давру даврон сур Онажон.
Қайга борсам олиб кетай менинг билан юр, Онажон,
Қизинг сендай куюнчак қиз, ўзингдай меҳрибон бўлди.

Кел онажон, қутлай сени, мангу улуғ айём билан,
Толе бизга насиб этган шундай буюк инъом билан.
Бахтиёрлик завқин туйиб, куйлай мен ҳам илҳом билан,
Озод юртим боқий тургай, авлодлари посбон бўлди.

Гулчехра ХЎЖАНОВА,
ЎзФА Алишер Навоий номидаги Адабиёт институти аспиранти

Taqriz

ИСТИҚЛОЛНИНГ МУҲИМ ТАҲЛИЛИ

Яқинда «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни томонидан сиёсатшунос, таниқли публицист Нарзулла Жўраевнинг «Агар огоҳ сен...» сиёсий эссеси чоп этилди. Эссе мамлакатимиз раҳбари — Президент Ислом Каримов фаолиятига бағишланган. Унда юртбошимизнинг шахси, дунёқараши, мамлакатнинг истиқболи йўлида олиб бораётган сиёсати, ўзбек халқининг Истиқлолга эришувидаги ва Ўзбекистонни Мустақил давлат сифатида дунё сиёсий майдонига олиб чиқишидаги роли ҳақида чуқур илмий-фалсафий фикр юритилган.

Энг аввало шуни айтиш керакки, китоб ниҳоятда равон, жозибали, публицистик тилда, ортиқча бўрттирувларсиз, самимий ёзилганлиги билан алоҳида ажралиб туради. Ўқувчи муаллифнинг ҳар бир фикрини, у кўтарган муаммолар моҳиятини тўлиғича англаб етади. Муаллиф сиёсий етакчи ҳақида фикр юритар экан, у ўз қаҳрамони қиёфасини, ички дунёсини шунчаки баён этмайди. Уни йирик муаммолар, қарамақаршиликлар ва зиддиятлар, сиёсий ўйинлар ва зўравонликлар билан собитлик-ла курашадиган давлат раҳбари сифатида кўрсатадики, бунда сиёсий арбобнинг кечинмалари, шахс ва инсон сифатидаги қиёфаси ёрқинроқ кўзга ташланади. Бу асарнинг биринчи ютуғи. Иккинчи ютуғи шундаки, муаллиф давлат арбоби хусусида шунчаки гапирмайди. Унинг бутун ички зиддиятларини ислоҳотлар, жамиятни тубдан янгиланиш орқали кўрсатади. Уни фалсафий, ҳуқуқий, сиёсий, иқтисодий жиҳатдан таҳлил этади. Илмий мушоҳада, назарий таҳлил публицистик тил ва жозиба билан қоришиб кетиб, китобхонни зериктирмайдиган, аксинча уни ўзига тортадиган, мағзли фикр берадиган муъжизавий асарга айланади.

Асарнинг учинчи ютуғи, унда ниҳоятда оғир-вазмин тилда, эҳтиросларга берилмай, ҳавойи таърифлар, енгил-елпи мақтовлардан холи ҳолда ниҳоятда босиқлик билан фикр юритилганлигида. Бу камдан кам юз берадиган ҳодиса. Чунки, ҳозиргача биз, индаллосини айтганда, сиёсий арбобни ҳамду санолар учиш орқали енгил пуфакка айлантириб, китобхонни бездириб қўйишга ёки соф «илмий» тилда «фикр»лаб ўқувчини зериктириб қўйишга одатланганмиз. Нарзулла Жўраевнинг ютуғи, ўзига хос услуби, сиёсатшуносликдаги мактаби унинг халқчиллиги ва ҳаққонийлигида.

Муаллифнинг фикрлари ҳаётий, таҳлиллари эса илмий-назарий жиҳатдан асосли. Рисолада баён этилган воқеалар узоқ ўтмишда эмас, балки яқин йилларда мамлакат ҳаётида рўй берган, айни пайтда биз ўзимиз ҳам гувоҳ бўлиб турган, онгимиз ва қалбимиз орқали ўтаётган ижтимоий-сиёсий воқеалардир. Шу ерда, яна бир нарсани тан олиш керакки, ҳали орамизда Шўро тузумини қўмсаб юрган, янгича яшашни истамаётган, мамлакат тараққиётига имкони борича халақит берадиган, ютуқларимизни ҳамда давлатимизнинг ҳозирги ички ва ташқи сиёсатини нотўғри тушунаётганлар ҳам бор. Ана шундай бир пайтда мазкур китобнинг юзага келиши муҳим сиёсий аҳамият касб этади.

Китобнинг биринчи боби «Бўҳронлар қуршовида» деб номланган. Унда мамлакат ҳали мустақилликка эришмасиданоқ, яъни унинг иттифоқ таркибида турган сўнгги йиллардаги энг таҳликали ҳаёти, миллат тақдири ҳал бўлаёт-

(Давоми 2-бетда)

Jarayon

АТТЕСТАЦИЯ НИМА БЕРДИ?

Газетамизнинг ўтган сонида «Кадрлар тайёрлаш миллий Дастури»ни амалга оширишдаги ишларини объектив баҳолаш мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг ўринбосари, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосарлари, таълим тизимини бошқариш органлари раҳбарлари, шаҳарлар, туманлар ҳокимларини аттестациядан ўтказиш бошланганини хабар қилгандик. Жойларда бу тадбир қандай кечаяпти, асосийси эса, у нима бераяпти, деган савол туғилади. Бугун суҳбатдошларимиз бўлган бу икки кишининг интервьюсида шу каби саволларга қисман жавоб топишингиз мумкин. Бирининг фикри бу синовдан кейинги хулоса. Иккинчисиники эса аттестацияга тайёргарлик жараёни билан боғлиқ. Лўнда қилиб, оққа туширдик.

... КЕЙИН

Ўктам ХУДОЁРОВ — Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги 200-мактаб-лицей директори, физика-математика фанлари номзоди:

— Биз бундан огоҳ этилгандик. Ҳаттоки комиссия таркиби неча киши ва кимлардан иборат эканлигини ҳам билардик. Табиийки, раҳбар ходимлар савияси, билим даражаси, унинг ўз ўрнига муносиб ёки муносиб эмаслигини белгилаш учун ўтказиладиган аттестация олдидан қўрқув ҳисси ҳам бўлди. Унга қадар «Таълим тўғрисида»ги Қонун, «Кадрлар тайёрлаш миллий Дастури»ни обдон ўрганиб, тушуниб етдик. Лекин мени чексиз ҳаяжонга солган аттестация ўзим ўйлаганчалик даг-даг титрашимга, комиссия қаршисида ноқулай вазиятда қолишимга сабаб бўлгани йўқ. Мен учун бу гўёки жонли мулоқотга айланди. Бу синов маълум даражада барчага ўз масъулиятларини, зиммаларидаги вазифаларни яна бир бор эслатиб қўйди. Чунки ушбу иккала ҳужжат қанчалик ҳижжалаб ўқилган сайин, ундан кўзланган мақсад шунчалик ойдинлашиб бораверар экан.

Халқ таълими соҳасида бўлаётган катта ислоҳотларга мактаб-лицейимиз деярли тайёр. 1600 ўқувчини ўзида жамлаган таълим масканимизда экология, ҳуқуқшунослик, иқтисод, спорт йўналишлари асосида чуқур билим берилмоқда.

Мактаб директорлари ўртасида ўтказилган аттестациядан кейин мен шундай хулосага келдим: туман ҳокимиятининг таълим муассасаларига эътибори кучайди. Мактаб-лицейимизни таъмирлашга ёрдам беришни ваъда қилишди.

... ОЛДИН

Ўткир МИРЗАЖОНОВ — Тошкент шаҳар Яккасарой туман халқ таълими бўлими мудири:

Аттестациянинг тайёргарлик босқичи ҳам, ўтиш жараёни ҳам биз раҳбарлар учун беҳад ҳаяжонлидир. Истаймизми, истаймизми, икки хил қайфият таъсирида бўламиз. Биринчиси, ўтолармиқинман, деган ўй. Иккинчиси, ўтолмасам, нима бўлади, деган тахмин. Турган гапки, иккинчи ҳолатга тушишни асло-асло хоҳламасдим. Хуш, бунинг учун нималарга аҳамият беришим лозим?

Давримизнинг энг долзарб икки ҳужжатини қабул қилишдан кўзланган мақсадни очиқ-ойдин англаб етиш ва буни боғча тарбиячисидан тортиб мактаб директоригача чуқур тушунтириш. Назаримда, туман халқ таълими булимининг раҳбари сифатида бунинг аҳамиятини аввало, мен тушуниб етсам, уни амалга оширишга киришимиз ҳам осон кечади... Бу лардан ташқари, халқ таълими соҳасини ривожлантириш учун қаратилган ҳукуматимизнинг бошқа қарор ва фармойишларидан ҳам хабардор булишимиз керак.

Қисқаси, аттестация раҳбар ходимларнинг сарагини саракка, пучагини пучакка ажратади. Шунингдек, у маҳаллий ҳокимликларнинг таълим муассасалари билан муносабатини яхшилашда ҳам муҳим роль ўйнайди.

Ҳ. КУЗМЕТОВА

ТЕНДЕР АСОСИДА ТАНЛАНДИ
2-бет

560 ТА РОМАН МУАЛЛИФИ
4-бет

MIMM

XABARLARI

ТЕСТ МАРКАЗИ ИШ БОШЛАДИ

Мактабларда ўқув жараёнини яхшилаш, ўқитилаётган фанларнинг самарадорлигини ошириш, ўқувчиларнинг билим даражаларини аниқлаб бориш бугунги куннинг долзарб масалаларидандир.

Шу боис «Yamaxa», «IBM» электрон ҳисоблаш машинаси кабинетларига эга бўлган Бахмал туманидаги Ш. Рашидов номидаги 1-ўрта мактаб базасида тест маркази ташкил этилди.

Унга тажрибали ўқитувчи, «Халқ таълими аълочиси» Ҳошим Абдуллаев бошчилик қилмоқда.

Т. ОРЗИҚУЛОВ

USTOZ XOTIRASI

Chust tumanidagi 2-o'rta maktabda (rahbari N. Mamajonov) ustoz pedagog O. Sharafiddinov tawalludining 100 yilligiga bag'ishlangan kecha bo'lib o'tdi. Goyatda sermazmun o'tgan mazkur anjumanda RTM boshlang'ich ta'lim bo'limi boshligi SH. Hakimova va Pop, Chust, To'raqo'rgon tumanlaridan tashrif buyurgan boshlangich sinf o'qituvchilari ishtirok etishdi.

DOIM YODIMIZDA

Toshkent shahar PXMOI boshlan-g'ich ta'lim bo'limida ham Oqilxon Sharafiddinovning 100 yillik tavalludiga bag'ishlangan tantana bo'lib o'tdi. Yig'ilishda ustoz olimning sevimli shogirdlaridan biri Qumri Abdullaeva hamda institut tinglovchilari qatnashdilar. Har ikkala kecha ham ishtirokchilarda katta taassurot qoldirdi.

Ikrom BO'RIBOEV

САВОДХОН ЁШЛАР

Республикамиз мактабларида анъанага айланиб бораётган саводхонлар байрами кичик ёшдаги ўқувчиларнинг дастлабки муваффақиятлар синовига айланмоқда.

Пойтахтимиздаги 203-мактабда ўтказилган 1-синф ўқувчиларининг саводхонлар байрамида ҳам улар ўқиш, ёзиш, санаш, фикрлаш, китобга меҳр қўйиш, билимга эътиқод каби мураккаб ақлий жараёнларда чиниқиб бораётганликларини намойиш қилишди.

Муяссар ТУРСУНОВА

XABARLARI

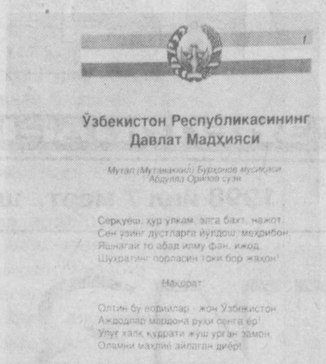

ШУ АЗИЗ ВАТАН БАРЧАМИЗНИКИДИР!

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ МУАССАСАЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАР ВА ИДОРАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Она Ўзбекистон шу қадрдон тупроқда туғилиб ўсган ҳар биримиз учун муқаддас Ватан, ягона саждагоҳдир!

Азиз юртдошлар!

Ватан туйғусидан қалбларимиз нурланиб, эътиқодимизнинг янада мустаҳкамланишини истайсизми? Унда шошилинг!

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси мустақил давлатимизнинг Президенти суврати ва мамлакатимизнинг рамзлари — Герби, Мадҳияси ва Байроғи акс эттирилган рангли плакатларни босмадан чиқарди. Буюртмалар қабул қилинмоқда.

Манзил: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй,
2-қават, 26-хона. Тел: 144-62-75.

ИСТИҚЛОЛНИНГ МУҲИМ ТАҲЛИЛИ

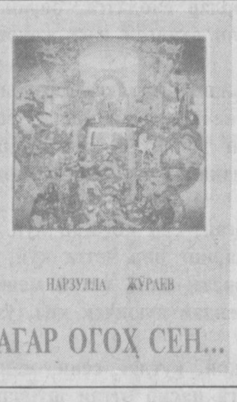

(Боши 1-бетда)

ган энг оғир damларда Ислом Каримовнинг мамлакат раҳбарлигига келиши ва унинг собиқ СССР раҳбарлари, уларнинг Ўзбекистондаги «гумашта»лари билан муносабатлари чуқур таҳлил этилади. Мустақилликнинг дастлабки пайтларида мамлакатда бош кутарган «норози» кучлар, Ватанга «фидойи»ликни байроқ қилиб олган аллақандай аламзада «арбоб»лар хуруж қилган кунларда Ўзбекистон раҳбарининг ўз позициясида қатъий турганлиги, халқ кучли тўфонлар гирдобига гарқ бўлиш арафасида турган бир пайтда эса уни фалокатдан асраб қолиш йўлида олиб борган кучли сиёсати, шахсий жасорати холисона ва ҳаққоний тарзда ёритиб берилган.

Муаллиф 1989-1991 йилларда мамлакат ҳаётида қарор топган сиёсий вазиятни ниҳоятда холислик ва сиёсатшунослик нуқтаи назаридан ўзига хос оҳорли фикрлар билан баён этади. Жумладан, ижтимоий-сиёсий жараёнлар чигаллашган, айрим жойларда эса миллатлараро муносабатлар кескинлашиб, аҳоли ўртасида қонли тўқнашувлар юз берган бир пайтда мамлакатдаги мавжуд вазиятни ва унинг ҳалокатли аҳволини шундай ифодалайди: **«...айтиш мумкинки, республиканинг яқин ўтмиши алмисоқдан қолган, шалвираган аравага ўхшар эди. Уни тўхтатиш-ку мумкин эмас, бироқ отга қамчи уриб жадал юришни бошлашнинг ҳам иложи йўқ эди. Ҳар икки ҳолатда ҳам арава тўкилиб, парчаланиб кетиб, бутун хонумонимиз куйиб кетиши ҳеч гап эмас эди. Бундай пайтда раҳбардан ўта хушёрлик ва тадбиркорлик, зийраклик ва чечанлик, мулоҳазакорлик ва эпчиллик талаб этилади»**. (16-бет).

Муаллиф Президент И. Каримов сиёсий портретини яратиш жараёнида китобнинг муқаддимасида таъкидлаганидек, **«Биз сиёсат ва давлат арбоблари хусусида гапирар эканмиз, энг аввало уларнинг қалбига, зиддиятларга тўла ички оламига кира олишимиз, уларнинг кечинмаларини ҳис қила олишимиз,** қувончу изтиробларини бутун салмоғи билан англай олишимиз зарур» (6-бет), деган ақидани илгари сураси ва унга оғишмай амал қилади. Юртбошимиз фаолиятини ҳам зоҳиран, ҳам ботинан кузатади, унинг ички кечинмаларини, ҳиссиётларини тўла англаган ҳолда фикр юритади.

Бугун мамлакат мустақиллигининг еттинчи довонларидан туриб яқин ўтмишимизни сарҳисоб қилар эканмиз, ўтган қисқа давр мобайнида бутун бир асрларга татийдиган оламшумул ютуқларга эришганлигимизни гувоҳи бўламиз. Зеро, бугунги ютуқларимизнинг асосий негизи мамлакат ижтимоий ҳаётининг ҳар бир соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотларнинг пировард натижасидир.

Китобнинг «Ислоҳот, Ислоҳот, Ислоҳот» деб номланган иккинчи боби Ўзбекистон ўз мустақиллигига эришганлигининг дастлабки кунларидан бошлаб мамлакатда амалга оширилган ижтимоий, сиёсий ва иқтисодий ислоҳотлар таҳлилига, Бош ислоҳотчининг бу борадаги кўп қиррали фаолиятига бағишланган.

Муаллиф Президент И. Каримовнинг жамият бир тузумдан иккинчи бир тузумга ўтаётган энг оғир пайтлардан бошлаб ҳеч иккиланмасдан бутун оғирликни ўз зиммасига олиб, мавжуд сиёсий аҳволни ва иқтисодий тангликни тубдан ўзгартирганлигини ва энг аввало мамлакатда сиёсий барқарорликни таъминлаш, аҳолининг руҳиятини кўтариш, уларнинг сиёсий онгини ошириш, дунёқарашини ўзгартиришга асосий эътиборни қаратганлигини таъкидлайди. Мамлакатимиз раҳбари истиқлолнинг дастлабки кунларидаёқ олис истиқбол тараққиётини таъминлаш, бозор иқтисодиётига асосланган адолатли ҳуқуқий демократик давлат қуришнинг ўзига хос Дастурини ишлаб чиққанлигини илмий ва тарихий жиҳатдан кўрсатиб беради. Натижада давлат бошқарувининг янги «Ўзбек модели»ни яратганлигини, бу жаҳон давлатчилиги тажрибасида янги саҳифа очганлигини ҳар томонлама асослайди. Ўзбекистон бугунги кунга келиб нафақат Марказий Осиё минтақасида, балки бутун дунё мамлакатлари ва энг обрўли сиёсий доиралар орасида ҳам ўз нуфузи ва қудратига эга бўлиб, улар билан ҳар томонлама ҳамкорлик қилаётганлигини таъкидлайди.

Муаллиф китобнинг «Комиллиққа эҳтиёж» деб номланган учинчи бобида Президент Ислом Каримовнинг бугунги кунда мамлакат ижтимоий ҳаётидаги маънавий-руҳий покланиш, миллий анъана ва қадриятларнинг тикланиши, буюк аждодларимиз, алломалар ва буюк сиёсий арбобларга бўлган янгича муносабатларнинг қарор топиши орқали миллий истиқлол мафкурасининг пойдеворини яратади, уни шакллантириш учун замин ҳозирлайди.

Маълумки, динга муносабат, айниқса, ўтиш даврида алоҳида мазмунга эга. Бу агар мамлакат аҳолиси кўп миллатли, турли туман ақидалар ва тушунчалар билан яшайдиган фуқаролардан иборат бўлса, бу яна ҳам муҳимроқ аҳамиятга эга бўлади. Давлат раҳбари бундай пайтда жуда хушёр, адолатли, кенг дунёқарашга эга бўлмоғи лозим. Муаллиф буни бутунлай янги сиёсат сифатида баҳолайди.

Умуман, динга муносабат Президент И. Каримов сиёсатида алоҳида, ўзига хос мазмунга эга. Жумладан, Ислом динини нафақат тақводорлик, балки у юксак маънавият ва маданият сифатида мусулмон халқлар турмуш тарзига, анъана ва урф-одатларига ҳам айланганини ҳисобга олади. Президент ақидапарастлик ва диний экстремизмга қатъиян қарши туради. Бу ниҳоятда катта ва нозик сиёсатни муаллиф Н. Жўраев чуқур англайди ва таҳлил этади.

Китобнинг «Дунёвий тафаккур жилолари» деб номланган тўртинчи бобида муаллиф Ўзбекистоннинг дунё ҳамжамиятидаги мавқеи, унинг БМТ, ЕХҚ, МДҲ ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар ҳамда бошқа тараққий этган мамлакатлар сиёсий доиралари билан олиб бораётган олий даражадаги халқаро муносабатлари, унда Президент И. Каримовнинг ёндошиш усули, дунёда тинчликни сақлаш, минтақада инсоният ҳаётига хавф соладиган ҳар қандай уринишларга қарши адолатли, демократик сиёсат эканлиги тўғрисида батафсил фикр юритади ва Ўзбекистон сиёсатининг асосий мазмунини шундай ифодалайди: **«Дунёвий муаммолар, уруш ва тинчлик масалалари, турли зўравонликлар ва тазйиқ ўтказиш сиёсати, давлатлараро худбинлик сингари иллатларни кескин рад қилиш, уларни юксак маданият ва умуминсоний қадриятларга таянган сиёсатни қарор топтириш йўли билан бартараф этиш Ўзбекистон халқаро сиёсатининг бош йўлидир»**. (176-бет).

Шунингдек, муаллиф мамлакатимиз раҳбарининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти олий минбаридан туриб узоқ йиллардан буён Ер юзининг сиёсий вазият энг таҳликали нуқталаридан булиб қолаётган Афғонистон ва Тожикистонда кечаётган қонли воқеалар тўғрисида тўхталиб, у ерда барқарорликни таъминлаш, жаҳонда тинчликни сақлаш ва экологик муаммолар, дунёда қуролланиш пойгасини тугатиш масалаларини ҳал этишнинг ақл-идрок, музокаралар ва сиёсий маданиятга таянган замонавий тамойилларини яратаётганлигини илмий, назарий ва сиёсий жиҳатдан чуқур таҳлил этади.

Муаллиф мамлакатимизда юз бераётган ижтимоий-сиёсий жараёнлар ва туб ислоҳотлар динамикаси орқали Президент Ислом Каримов сиёсатини ривожланиш, баркамоллашиш йўлини юксак маҳорат билан ифода этган. Бош ислоҳотчини Шахс ва Сиёсатчи сифатидаги қиёфаси кўз ўнгингизга яққол гавдаланади. Кези келганда шуни айтиш керакки, бундай услуб, бундай илмий таҳлил ўзбек сиёсатшунослик фанида янгилик ҳисобланади.

Хулоса қилиб шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, таниқли сиёсатшунос Нарзулла Жўраевнинг «Агар огоҳ сен...» номли китоби ҳаёт эҳтиёжи сифатида дунёга келди. Шу билан бирга мазкур китоб бир ўқиб қўядиган оддий китоб эмаслигини алоҳида таъкидлаймиз. У дунёга янгича назар ташлаб, уни теран идрок қила оладиган ва янгича тафаккур билан фикрлай оладиган, атрофда кечаётган ижтиомий-сиёсий жараёнларни таҳлил қила оладиган, қолаверса ана шу жараёнлар ичидаги бунёдкор, яратувчи кучга муносиб баҳо бера оладиган иқтидорнинг амалда намоён бўлган ҳосиласидир.

Холмурод ХИДИРОВ,
«Ўзбекистоннинг янги тарихи» Маркази етакчи илмий ходими

Qaror va ijro

ТЕНДЕР АСОСИДА ТАНЛАНДИ

«Инсон манфаатлари йили» номи билан тарихга кирган ўтган йилнинг 20 августида чиққан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўқитувчилар ва ўқувчилар турмуши моддий шароитларини яхшилашга оид кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорини бажарилиши бўйича катта ишлар амалга оширилганди. Жумладан, 632 минг 1-синф ўқувчилари ўқув қуроллари билан ва 373 минг (бошланғич синфлар ўқувчилари умумий сонига нисбатан 15 фоиз) кам таъминланган оилаларнинг бошланғич синф ўқувчилари қишки кийим тўплами билан таъминландилар. Бироқ белгиланган муддатнинг қисқалиги ва «Ўзбексавдо», «Ўзбекенгилсаноат» ҳамда «Ўзбекбирлашув» корхоналарида маҳсулотлар етишмаслиги сабабли бу ишда бироз сусткашликка йўл кўйилди. Ўқувчиларни қарорда кўрсатилган муддатда ўқув қуроллари ва қишки кийим билан ўз вақтида таъминлаш мақсадида уларни турли корхона, фирма, ташкилот ва бошқа давлатлардан сотиб олишга мажбур бўлинди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ушбу инсонпарвар қарорининг бу йилги тўла-тўкис ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигининг 1997 йил 12 декабрдаги 236-сонли буйруғига асосан ўқув қуроллари ва қишки кийимларни саралаш тендер махсус комиссияси тузилганди. Комиссия 20 кун илгари республика марказий матбуотида тендер ўтказиши билан боғлиқ маълумотларни эълон қилганди. Куни кеча махсус комиссия бошланғич синф ўқувчилари учун қишки кийимлар (куртка, этик, бош кийим, қўлқоп) ва 1-синф ўқувчиларини таъминлаш учун 12 номдаги ўқув қуроллари тендер танловини ўтказди. Унда Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири Жўра Йўлдошев сўзга чиқиб, харид қилинадиган маҳсулот, аввало, ўқувчи дидига, Ўзбекистон шароитига, қолаверса ҳар бир вилоятнинг иқлим шароити ва этник хусусиятлари ҳисобга олинган ҳолда танланиши лозимлигини айтиб ўтди.

Тендерда республикамизнинг 60 та фирма, кўшма корхона ва давлат савдо ташкилот вакиллари иштирок этди. Ўз маҳсулот ва моллари билан саралаш танловида иштирок этган барча ташкилотларга бир хил шароит яратиб берилди. Биз тендер сўнгида ўқув қуроллари ва қишки кийимларни саралаш танлови ўтказувчи махсус комиссия раиси, Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири ўринбосари Муртазо Султоновдан танлов натижалари хусусидаги фикрини сўрадик:

— Биз тендерда маҳсулот ва молларнинг аввало сифатига, яроқлилигига ва нархига эътибор бердик. Комиссия аъзоларига маҳсулоти кўпроқ маъкул бўлган «Амероз-Индустриес» ўзбек-америка кўшма корхонаси, «Элси» (Андижон), «Арина плюс» (Тошкент), «Утхол» (Тошкент) фирмалари, Ғиждувон, Самарқанд, Косон, Косонсой, Бухоро, Фарғона пойабзал ишлаб чиқариш корхоналари ва бошқа ўнлаб фирма, ташкилотлар билан шартномалар туздик. Эндиги асосий вазифа — томонлар ўзларига тегишли шартнома шартларини виждонан, ўз вақтида сифатли бажарсалар, биз ҳам ўз мақсадимизга етган бўламиз.

Норали ОЧИЛОВ,
«Маърифат»нинг махсус мухбири

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

Конликўл туманидаги Н. Довқораев номли 1-ўрта мактаб педагогик кенгашида ҳозирги куннинг энг долзарб масаласи «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва «Кадрлар тайёрлаш миллий Дастури»да белгиланган вазифаларни амалга ошириш юзасидан фикрлашиб олинди.

Мактаб директори Султонмурот Матчонов ўз нутқида, жумладан, шундай деди: «Ҳозирги кунда мактаб фаолиятини белгилайдиган мезон «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва «Кадрлар тайёрлаш миллий Дастури»ни биз қай даражада ўзлаштириб, унга қанчалик амал қилаётганимиздир. Энг аввало, ҳар биримиз мактаб раҳбарими ёки муаллимми, бундан қатъий назар, ўша муҳим ҳужжатларда баён қилинган фикрларни образли айтсак, «сув қилиб ичиб олишимиз» лозим».

Педагогик кенгашда сўзга чиққан Жалғасбой Бердимуротов, Сафаргул Қайипбергенова, Саётхон Жумабоева ва бошқа ўқитувчилар ҳам юқоридаги фикрга ҳамоҳанг мулоҳаза юритдилар.

Шуни мамнуният билан қайд қилишимиз лозимки, ушбу мактаб педагогик жамоаси ҳақиқатан ҳам ҳозирги куннинг юксак талабларига мос фаолият кўрсатмоқдалар. Жумладан, туман олимпиадасидаги 45 совринли уриннинг 20 тасини ушбу мактаб ўқувчилари эгаллашди. Гулжамол Алимбетова эса Қорақалпоғистон Республикаси фанлар олимпиадасида қорақалпоқ тили ва адабиёти бўйича фахрли биринчи уринни олди.

Ғойиб ЁҚУБОВ,
ўз мухбиримиз

ОЛАМ ГЎЗАЛЛИГИ СИЗ БИЛАН

Олам гўзаллиги аёл билан. Аёл борки, ҳаёт тинч-тотув, фарзандларимиз яйраб камолга етадилар. Аёлнинг ўрни, унинг бунёдкорлик фаолияти ҳамма даврларда ҳам улуғланиб келинган. Ҳар бир аёлнинг тақдирида ҳаётимизнинг бир бўлаги бор. Аёллар ўз умрининг барча фасларида ҳам гўзаллигини сақлаб қолишга ҳаракат қиладилар. Гўзалликнинг эса маъноси кенг.

Аёл ҳаётда қанчалик катта ютуқларга эришган бўлмасин, у биринчи галда АЁЛ. У оила осойишталигига жавобгар, фаровонлик бекаси эканлигини унутмаслигимиз керак. Аёлни мадҳ қилганимизда ОНА деган улуғ зот кўз олдимизда намоён бўлади. Она ким? Уни қандай таърифлаш лозим? Онани табиатга қиёсласанг бўлади.

Оналарни ҳаёт гулларига қиёс этгим келади. Сабаби, инсоният, оламини нурга, гулга тўлдирадиган — ОНА! Онадан андоза олган фасл — БАҲОР! Оналаримиз ҳамиша омон бўлишсин!

Илёс ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Оқолтин туманидаги 16-мактаб директори,
Ўзбекистон халқ таълими аълочиси

ТЕСТНИ ҚАНДАЙ ЕЧИШ КЕРАК?

РЕСПУБЛИКА ОЛИМПИАДАСИДА ҚЎЛЛАНИЛАДИГАН УСКУНАВИЙ ДАСТУР ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўқкизинчи сессиясида қабул қилинган «Таълим тўғрисида»ги Қонун ва «Кадрлар тайёрлаш миллий Дастури»дан келиб чиқадиган асосий мақсад ва вазифалардан бири баркамол авлодни тарбиялаш ва уларни қуллабқувватлашдир.

Ёшлар ўртасидан иқтидорли, юқори савияли усмирларни ажратиб олиш усулларидан бири фан олимпиадаларини ташкил этиш ва ўтказиш билан амалга оширилади.

Республика умумтаълим мактаблари ва ҳунар техника билим юртлари ўқувчилари ўртасида Халқ таълими вазирлигининг хайъат кенгаши қарори билан фан олимпиадалари ўтказилиб, вилоят босқичи якунланди. Ҳозирда республика олимпиадаси босқичини ўтказиш бўйича амалий тадбирлар кўрилмоқда. Ҳар йили ўтказиб келинаётган олимпиадалар йилдан-йилга такомиллаштирилмоқда, бу эса ўқувчиларнинг ўз билимларини ҳимоя этиши учун муҳим воситага айланиб бормоқда.

Ўзига хос масъулият касб этадиган бу тадбирларни кўнгилдагидек ўтказиш учун республика Халқ таълим вазирлиги билан Республика таълим маркази ҳамкорликда бир қанча тадбирларни ишлаб чиқди ва буларни амалга оширишга киришди. Айниқса, янги ахборот технологиясини олимпиада ўтказиш жараёнига қўллаш ва ўқувчилар билимини компьютерлар орқали баҳолашни энг асосий мақсад этиб олди. Яъни ўқувчиларнинг билимини холис баҳолашда тест усулидан фойдаланилади. Демак, тест синовлари замонавий компьютерлар орқали амалга оширилади ва олимпиада иштирокчиларининг билимлари 100 баллик тизимда баҳоланади.

Тест синовининг ўтказилишида кўп йилдан бери олимпиадаларда, битирув имтиҳонларида синовлардан муваффақиятли ўтиб, ишлатиб келинаётган ҳамда Информатика ва Ўқув техника воситалари илмий кенгаши томонидан мақулланган Ф.Хасанов ва бошқалар муаллифлигида яратилган тест ўтказиш ускунавий дастуридан фойдаланиш кўзда тутилмоқда.

Ускунавий дастурнинг олимпиада талаблари асосида яратилиши натижасида тест базасидаги (ҳозирча, базада ҳар бир фандан 300тадан 500 тагача тест мавжуд) саволлардан 50таси ажратиб олинади ва ҳар бир олимпиада иштирокчисига шу 50та саволни ва уларни жавобини турли хил алмаштириш билан юборади. Агар бирор техник сабаб билан ўқувчига тестни қайта юбориш лозим бўлиб қолса танланган вариант айнан олдинги кўринишда юборилади. Ускунавий дастур вақтни ўтишини ўзи назорат этиб боради ва экраннинг ўнг томонида вақтни ўқувчи кўриб бориш имконига эга. Шу билан бирга тест саволи жавобини ихтиёрий вақтда қайта тўғрилаш имконияти ҳам мавжуд. Бунинг учун олдинги ёки кейинги саволларга варақлаб ўтиш имконияти яратилган.

Базадан 50та савол қандай танлаб олинади ва қайси усулда амалга оширилади?

База ўнта бўлимдан иборат, мутахассислар томонидан берилган тавсия асосида ҳар бир бўлимдан маълум миқдордаги тест саволлари ажратиб олинади. Бу эса олимпиададан сўнг олимпиада иштирокчилари фаннинг қайси бўлимларини яхши ёки камроқ узлаштирганлигини таҳлил этиш имконини беради.

Тест саволларини ажратиш ва уларни ўқувчиларга жўнатиш ҳакамлар ҳайъати аъзолари ва жамоатчилик вакиллари олдида амалга оширилади. Шу жараённи мисолда кўриб ўтайлик:

Тест ускунавий дастури ишга туширилгач оператор экранида қуйидаги жадвал ҳосил бўлади (1-иловага қаранг).

Бу жадвал қуйидагича тўлдирилади:

Имтиҳон учун файллар сони бўлимига тест учун ажратилган файллар сони ёзилади (улар 10тагача бўлиши мумкин), Тил бўлимига 1 ёки 2 ёзилади, бу тест саволлари бир тиллик (фақат ўзбек ёки фақат рус тилида) ёки икки тиллик (ўзбек ва рус тилларида) эканини билдиради. «1та саволга секунд» бўлимига битта саволга ажратилган вақт секунд ҳисобида ёзилади. Олимпиада учун у 120 секундга тенг, яъни 2 минут. Шуни таъкидлаш лозимки, дастур 1та саволга белгиланган вақтни тест учун ажратилган саволлар сонига кўпайтириб ўқувчи учун умумий вақтни ҳосил қилади. Яъни тест саволларига жавоб бериш учун 2х50=100 минут вақт ажратилади. Вақт белгилангач, экранга тест саволари ёзилган файллар рўйхати чиқарилади. Оператор бу файлларни кетма-кет танлаб олади. Ҳар бир файл танланганда «файл номи» бўлимида шу файл номи ва «п1» бўлимида танланган файлдаги саволлар сони чиқади. Оператор «п2» бўлимига танланган файлдан нечта савол ажратиб олиниши ва «бўлим» қисмига бу файлдаги саволлар фаннинг қайси бўлимига тегишли эканини ёзади. Шундан сўнг тест топшираётган синф, жой, сана ва синов тури ёзилади.

Тўғри тўлдирилган жадвал қуйидаги кўринишда бўлиши мумкин (2-иловага қаранг).

Жадвал тўлдирилгач, оператор «Компиляция» режимига ўтади. Натижада экранда қуйидаги меню ҳосил бўлади:

Ҳаммага ҳар хил
Ҳаммага бир хил

Олимпиада учун «ҳаммага бир хил» танланади. Натижада ҳар бир ўқувчи компьютерига 50 та бир хил савол жўнатилади. Саволларни юқоридаги жадвал асосида компьютернинг ўзи танлаб олади. Шуни таъкидлаш лозимки, ҳар бир ўқувчига саволларнинг келиш тартиби турлича бўлиб, жавобларнинг ўрни ҳам аралаштириб чиқарилади.

Энди ўқувчининг иш тартиби билан танишиб чиқайлик. Ўқувчи компьютерида тест дастури ишга туширилиши билан экранга қуйидаги жадвал чиқади (3-иловага қаранг).

Юргич «Фамилия И.Ш.» бўлимида бўлиб, пастга ва юқорига стрелка клавишалари ёрдамида уни бошқа бўлимларга ўтказиш мумкин.

Ўқувчи юргичи «Фамилия И.Ш.» бўлимига олиб келиб «Enter» клавишасини босса, танланган бўлим қаршисида маълумот киритиш учун жой очилади. Ўқувчи фамилиясини тўлиқ, исми ва отасининг исмини бош ҳарфларини ёзиб «Enter» клавишасини босади. Сўнгра «пастга стрелка» клавишаси ёрдамида юргичи навбатдаги бўлимга келтиради ва худди юқорида кўрсатилгани каби керакли маълумотни киритади. «Шифр» ва «Тил» бўлимларига маълумот киритилаётганда қуйидагиларга амал қилиш зарур:

Шифр 5 та белгидан иборат бўлиб, биринчи иккитаси лотин алифбоси ҳарфи ва кейинги учтаси рақамдан иборат бўлади. Масалан, in006 ёки ch012. Бу ерда in — информатика фани, 006 — ўқувчи ишлаётган компьютер тартиб рақамини билдиради. Шифрдаги фанни ифодаловчи белгилар олимпиада иштирокчиларига олдиндан маълум қилинади. Компьютернинг тартиб рақами эса махсус қоғозга ёзилиб компьютернинг устига қўйилган бўлади.

Олимпиада иштирокчиси тест топшириши кириши олдин компьютер тартиб рақамлари ёзилган чипталардан бирини танлайди ва қайси рақамли чипта чиқса, шу тартибли компьютерда ишлайди.

«Тил» бўлимига txt, uzb, rus сўзларидан бири ёзилади. Агар тест бир тилли бўлса, txt, агар икки тилли бўлса, ўзбек тилида топширувчилар uzb ва рус тилида топширувчилар rus, деб ёзадилар.

Барча маълумотлар киритилгач, «Тест» бўлимига ўтиб «Enter» клавишаси босилса, экранда тест саволлари қуйидаги кўринишда чиқади (4-иловага қаранг).

Жавоблар мйдонидаги <<< 1 >>> кўринишдаги юргич пастга ва юқорига клавишалари ёрдамида ўнг жавоб устига келтирилиб «Enter» клавишаси босилса экранга навбатдаги савол чиқади. Шу тартибда охирги саволга жавоб берилгач, экранга яна биринчи савол чиқади. Бунда юргич аввал танланган жавоб устида туради. Агар ўқувчи аввал танлаган жавобини ўзгартирмоқчи бўлса, юргичи бошқа жавоб устига олиб бориб «Enter» клавишасини босади. Компьютер охирги танланган жавобни эслаб қолади.

Тест учун ажратилган вақт тугагунча ўқувчи саволларни бир неча марта кўриб чиқиши мумкин. «Esc» клавишаси босилса, ёки тестга ажратилган вақт тугаса автоматик равишда тест якунланиб, экранга ўқувчи фамилияси ва тўплаган бали чиқади.

Ўқувчи тест якунидан кейин қоғозда ҳар бир саволга қайси жавобни танлагани, қандай бал олгани ва саволларни келиш тартибини ифодаловчи тест баённомасини олади.

Б.БОЛТАЕВ, М.МАҲКАМОВ,
Республика таълим маркази Информатика ва ахборот банки бўлими ходимлари

1-илова.

Имтиҳон учун файллар сони			
Тил		1та саволга сек	
Файл номи	бўлим	п1	п2
1:			
2:			
3:			
…			
9:			
10:			
Т Синф Е жой С санаси Т тури			

2-илова

Имтиҳон учун файллар сони			10
Тил	2	1та саволга сек	120
Файл номи	бўлим	п1	п2
1: inf1. txt	ахборот	50	5
2: inf2 txt	ЭҲМ тузил.	54	5
3: inf3. txt	мантиқ	62	6
4: inf4. txt	алгоритм	50	5
5: inf5. txt	саноқ сис.	58	5
6: inf6. txt	дастур таъминот	50	5
7: inf7. txt	дастурлаш	46	5
8: inf8. txt	информ. система	30	5
9: inf9. txt	АИЖ	20	4
10: inf10. txt	кибер-ка асос.	20	5
Т Синф Е жой С санаси Т тури	11-синф Тошкент 24.03.98 Олимпиада		

3-илова

ФАМИЛИЯ И.Ш.	
ШИФР	
ТИЛ	
ТЕСТ	

4-илова

ахборот 1-САВОЛ 1:40:00
Ахборотнинг энг кичик ўлчов бирлиги
<<< 1 >>>
Байт
Бит
Рақам
Килобайт
Гигабайт

ХОТИН-ҚИЗЛАР ИШТИРОКИДА

Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида таҳсил олаётган, илмий ишлар билан машғул хотин-қизлар жамиятнинг илғор фикрли аъзолари ҳисобланади. Жумладан, университетимизда ўқитувчилар таркиби 580 нафарни ташкил қилса, тахминан уларнинг 30 фоизи хотин-қизлардир.

Хўш, қўмитамиз хотин-қизлар билан қандай ишламоқда?

Талабаларимизнинг аксарияти қишлоқлардан. Уларга ўзлари туғилиб ўсган қишлоқ муҳити, у ерда истиқомат қилаётган аёллар турмуш тарзи яхши таниш. Биз уларга маълум мавзуларни юклаб, чуқур ўрганишларини тайинладик. Шу тариқа Чироқчи ва Нишон, Шаҳрисабз ва Китоб туманлари хотин-қизларининг ижтимоий аҳволи таҳлил қилинган илмий мақолалар тайёрланди. Биз бу мақолаларни университет хотин-қизлар қўмитасининг январь, февраль ойларида ўтказилган илмий-амалий анжуманларида муҳокама қилдик, муносабат билдирдик.

Бизда таҳсил олаётган талабаларнинг салкам 50 фоизи қизлардир. Ўзбек тили ва адабиёти, хорижий тиллар, педагогика ва бошланғич таълим методикаси факультетларида айниқса, талаба қизлар кўпроқ. Университет ректорати, касаба уюшма қўмитаси билан ҳамкорликда Оила йилида жуда катта анжуман ўтказдик. Анжуманни ўтказишдан мақсад талаба қизларни оилавий ҳаёт сўқмоқларидан огоҳ этиш, уларга оиланинг жамиятда тутган ижтимоий ўрнини муфассал тушунтиришдан иборат бўлди.

Университетимизда илм-фанга ўз ҳаётини бахшида этаётган аёллар анчагина. Биз уларни ҳамиша қўллаб-қувватлаймиз.

Қўмитамиз ўзининг бир йиллик иш режасини тузган бўлиб, ундан тарбиявий аҳамиятга эга бўлган тадбирлар ўрин олган. Йил тақвимидан ўрин олган муҳим саналар бизнинг эътиборимиздан четда қолмайди. Яқинлашиб келаётган Наврўз байрамида барча хотин-қизларни сумалак тайёрлашга, қизиқарли танловлар уюштиришга жалб этмоқчимиз. Мустақиллик байрами, халқ таълими ходимлари кунида ўтказиладиган тадбирларда ҳам хотин-қизларимиз фаоллик кўрсатишади.

Дилором РАҲИМОВА,
Қарши Давлат Университети хотин-қизлар қўмитаси раисаси, биология фанлари номзоди, доцент

Шу ўқув йили бошида қурилиб фойдаланишга топширилган бу янги мактаб — Арнасой тумани марказида жойлашган.

Амир Темур номидаги 20-ўрта мактаб жамоаси бир мақсад йўлида меҳнат қилишмоқда, бунинг учун мактабда барча қулайликлар мавжуд.

Бу мактабнинг жонкуяр ўқитувчиларидан бири бошланғич синф ўқитувчиси Малика Муборова бўлиб, бу ўқитувчини туман маорифчилари ҳам яхши билишади.

Суратда Малика Муборовани шогирди — синф сардори Дилмурод Яхшибоев билан машғулот чоғида кўриб турибсиз.

Hamkorlik sarhadlari

КЕЛАЖАККА ЭЛТУВЧИ ЙЎЛ

Жон Майкл Жонс — америкалик сармоядор, касби қурувчи. Шу пайтгача Хитой ва Россияда асосан қурилиш моллари бўйича тижорат ишлари билан шуғулланиб келган. Ҳозирда Тошкентда очилган «Америз-Индустриес» қўшма корхонаси бош директори. Ушбу қўшма корхона билан Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ўртасида 10 йиллик ўзаро ҳамкорлик ва биргаликда фаолият кўрсатиш тўғрисида шартнома имзоланган.

— Жаноб Жонс, айнан Ўзбекистонга, унинг таълим соҳасига инвестиция жалб этишингизнинг боиси нимада?

— Ҳеч бир нарса ўз-ўзидан бўлиб қолавермайди. Шундайин мендаги юртингизга бўлган қизиқишни Тошкентдаги «Илм» концерни директори жаноб Мир Аҳмад Мир Азим (ҳозирда ушбу қўшма корхона бошқаруви раиси) билан Хитойдаги учрашувимизда бўлиб ўтган суҳбат янада оширди. Унда тилга олинган вазият ва имкониятларни ўз кўзим билан кўришга иштиёқ пайдо бўлди. Ҳақиқатдан ҳам Марказий Осиё мамлакатлари ичида Ўзбекистондаги барқарорлик ва осойишталик ўзаро ҳамкорлигимизни йўлга қўйишимизнинг бирдан-бир кафолати эканлигига кўзим етди. Қолаверса таълим-тарбия муассасаларидаги кенг имкониятлар ҳам кўзланган мақсадимизни амалга оширишимизга омил бўла олар экан.

— Ҳар қандай инвестиция ҳам икки томонлама манфаатдорликка асосланган ҳолда маълум бир нуфузли ишлаб чиқариш корхоналарига жалб этилади...

— Саволингиз маънисини англадим. Инвестиция ҳар бир мамлакатнинг иқтисодий тикланишида ўзига хос аҳамиятга эга. Айниқса ривожланаётган давлатларда унинг ўрни беқиёс. Шу боис ҳам республикангизда таълим-тарбия соҳасида олиб борилаётган ислоҳотларнинг асосий йўналишларини белгиловчи ҳужжат — «Кадрлар тайёрлаш миллий Дастури»да ҳам хориж инвестицияларини жалб этиш ҳақида алоҳида тўхталган. Албатта бу ўринда аввало етук кадрлар тайёрлаш асосий мақсад бўлиб, уларни тайёрлайдиган ўқув масканларидаги шарт-шароит тўлиқ ҳисобга олинган. Мақсадимиз эса имкон қадар шу жараёнга ёрдам бериш. Кўзинг олдида ёш йигит-қизларнинг ўзлари эгаллаётган касбларига тегишли дастгоҳларда бемалол маҳсулот чиқараётганлигини кўриб қанчалик қувонасан киши. Бизнинг бу йўлимиз кўпчиликка эриш туюлиши мумкин. Бироқ яна бир бор таъкидлайманки, Республикангиздаги таълим муассасаларида, айниқса, касб-ҳунар ўргатувчи масканларда чексиз имкониятлар мавжуд. Мақсадимиз эса нафақат тижорат билан шуғулланиш, балки, шу орқали ўқувчи ва талабаларнинг ўрганаётган касби ёки хунари бўйича амалий кўникмаларини ошириш баробарида аввало уларнинг ўзларига ҳамда ўзимизга фойда келтириш.

— Бу жараён қандай йўлга қўйилади?

— Мен яқинда бир неча касб-ҳунар мактабларида бўлдим. Улардан бирида нусха кўчириш аппаратлари операторлари тайёрланар экан. Ўқувчилар олаётган назарий билимларини амалда қўллашлари учун керак бўлган дастгоҳларнинг барчаси эскирган, улар учун хом ашё йўқ. Масалан, уларга замонавий ускуналарни ўрнатиб, хомашё етказиб берилса ўқувчилар уни ўрганиш баробарида ўзлари ва ўқув муассаси эҳтиёжи учун даромад олиши ҳам мумкин. Тикувчи-бичувчиларни тайёрлайдиган ўқув юртларининг кўпчилигида ҳам шу каби ишларни амалга оширса бўлади. Уларда асосан ўқувчилар формалари ва таълим-тарбия муассасалари учун зарур бўлган бошқа нарсаларни тайёрлашни йўлга қўйиш мумкин. Кўрдингизми, буюртмачи ҳам ижрочи ҳам таълимнинг ўзидан чиқаяпти. Бу каби ишларни ҳар бир илм масканида амалга ошириш имконияти мавжуд.

Шу кунларда биз юқорида санаб ўтилган мақсадларимизни рўёбга чиқариш учун бошлангич маблағ сифатида 10 миллион АҚШ доллари миқдорида инвестиция жалб этишни кўзлаб турибмиз. Турли хориж ускуналарини олиб келганмиз. Улар ўсимлик ёғи ишлаб чиқаришга, тикувчиликка ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш, қадоқлаш ҳамда сақлашга мўлжалланган. Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки, юртингиздаги мева ва сабзавотларнинг турли-туманлиги, уларнинг сифати мени ҳайратлантирди. Бу борада ҳам кўпгина ишларни амалга оширса бўлар экан. Нафақат республика аҳолисига етказиб бериш, балки, чет элларга ҳам экспорт қилиш даражасида уларни қайта ишлаш ва қадоқлаш мумкин. Қишлоқ хўжалиги йўналишидаги ўқув юртларида ушбу ишнинг йўлга қўйилиши барча жиҳатдан фойдали деб ўйлайман.

— Айни кунда ўқув муассасаларининг моддий аҳволи барчасида ҳам бирдек кўнгилдагидек эмас. Бу ҳол фаолиятингизни маълум даражада чеклаб қўймайдими?

— Бу борада муаммо бўлиши мумкин эмас. Биз таълим муассасаси билан ўзаро тузилажак шартномага асосан маълум бир ишлаб чиқариш ускунасини берамиз. Албатта унинг йўналиши, жойлашган ҳудуди ўзига хосликлари ва имкониятлари ҳисобга олинган тақдирда. Хомашё билан таъмин этиш ҳам бизнинг зиммамизда. Шерикларимизга эса ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва маҳсулотни сотиш вазифаси қолади. Шартномада иккала томон фаолияти билан боғлиқ барча жиҳатлар назарда тутилади.

Ҳозир вилоятларда ўз филиалларимизни очишни бошладик. Самарқандда у ишлаяпти. Жума шаҳрида очилган кичик ёг заводи бунга мисол бўла олади. Унинг хайрли иши ҳақида газетангизда ҳам ёзган эдингизлар. Биз бу ишни имкон қадар кенгроқ ёйиш ва ишлаб чиқарувчилар билан алоқани қулайлаштириш учун қилаяпмиз.

— Бевосита таълим мазмуни билан боғлиқ ишларни ҳам режалаштирганмисизлар?

— Албатта таълим соҳаси билан ҳамкорлик қилар эканмиз, маълум даражада унинг мазмуни билан боғлиқ бир талай ишларни амалга ошириш ниятимиз бор. Аввало Ўзбекистон Республикаси таълим-тарбияси мазмунидан келиб чиққан ҳолда улар учун ишлаб чиқилган меъёрий ҳужжатлар асосида таълим муассасаларини маҳаллий ва хорижий мутахассислар, замонавий технологиялар, техник воситалар, ўқув методик материаллар билан таъминлашга қўмаклашамиз. Шунингдек, ўқувчиларни АҚШда таълим олишларини ташкил этиш, ўқитувчиларнинг у ерда малакаларини ошириб келишига имкониятлар яратиш ҳам режамизда бор.

— Бу борада ҳозирда Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган «АКСЕЛС», «ТАСИС, «Тинчлик корпуси» ва шунга ўхшаш бир қанча ташкилотлар билан ҳамкорлик қиласизларми?

— Бу ишларни ўзимиз икки томонлама ўзаро яқин алоқада бўлиб амалга оширмоқчимиз. Шу мақсадда Америкадан мутахассислар чақириш режамиз бор.

А. РАҲИМОВ суҳбатлашди

«AMEROZ-INDUSTRIES» o'zbek-amerika qo'shma korxonasi Respublikamizning barcha muallimalariyu tarbiyachilarini 8 mart — Xalqaro xotin-qizlar bayrami bilan chin qalbdan tabriklaydi.

Dil izhori

ЭРКАКЛАРГА СЎЗ БЕРАМИЗ

Эркаклар аёлни қандай таърифлашади? Унинг ўрнини нима билан ўлчашади? Суҳбатдошларимизнинг фикрлари лўнда, ихчам. Улар халқ таълими соҳасида фаолият кўрсатаётган кишилардир.

— Сиз аёлга қандай талабларни қўйган бўлардингиз?

Республика таълим марказининг директори, психология фанлари доктори, профессор Ғайрат Шоумаров бу саволга шундай жавоб беради:

— Талаб битта ва умумий: аёл, аввало ўз ўрнини оилада тўғри белгилаб ола билсин. Унинг юриш-туриши, ён-атрофдагилар билан муомаласида одоб-ахлоқ нормалари сақлансин. Турмуш ўртоғининг кўнглидан толиб, унга вафодор ёр бўлмас экан, бундай аёл жамиятга ҳам ёт бўлиб қолаверади. У фарзандлари тарбияси учун қайғуриши лозим. Оила даромадини жой-жойига тақсимлаш ҳам жуфту ҳалолларимизнинг тадбиркорлиги, тежамкорлигига боғлиқ.

— Биласизки, хотин-қизлар халқ таълими соҳасида кўнчиликни ташкил қилади. Сиз уларнинг фаолиятига қандай баҳо берасиз ва байрам тилакларингиз?

Тошкент шаҳар Чилонзор туман халқ таълими бўлимининг мудири Малик Абдалимов сим орқали берган саволимизга шошмасдан, салмоқлаб жавоб қайтарди:

— Чилонзор туманида 4550 нафар хотин-қиз таълим тизимида банд. Бу бизнинг жуда катта қучимиз ва имкониятимиздир. Китобий тилда савол бердингиз, жавобим ҳам шунга яраша. Мураббий, ўқитувчи, тарбиячилар — бизнинг кўзгумиз. Улар фаолиятида биз ўз ишимизни режалаб, чамалаймиз. Тилагим: аёл мураббийларимиз ТАРБИЯни уйда ҳам, мактабда ҳам биринчи ўринга қўйишсин. Иккинчи бир истагим — ҳаётда уларнинг бошлари ҳеч қачон хам бўлмасин.

— Тасаввур қилинг, уйда рафиқангиз йўқ. Унинг зиммасидаги вазифалар сизга юкланди. Шунда сиз қандай ҳолатга тушасиз?

Жаҳон тиллари университети ректори муовини, филология фанлари номзоди, доцент Маннобжон Нишоновнинг фикри:

— Бу ҳаёт. Инсон ҳар қандай вазиятга тайёр туриши керак. Аввало каминани, фарзандларимизни ташлаб узоқ муддатга маликаи дилоромимиз ҳеч қаёққа кетмаган. Бирор соатлар чамаси бўлмай қолса, худди хонадонимизнинг чироғи ўчиб қолгандек туюлади. Шукрки, рафиқамнинг зиммасидаги рўзғор юмушларини уддалаш ҳозиргача менга насиб этгани йўқ.

Al-Buxoriy tavalludining 1225 yilligiga

МАЪНАВИЙ ЮКСАЛИШ — ПОКЛАНИШДИР

Маънавиятимизнинг мангулиги, тарихан юксак имкониятларга эга эканлиги давлатимизда ўтказилаётган муҳим тадбирларда ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда. Жумладан, мусулмон оламида ўзининг алломалик салоҳияти билан юксак диққат-эътиборга эга бўлган юртдошимиз Абу Абдуллоҳ Муҳаммад Ибн Исмоил ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллигининг нишонланиши ҳам юқоридаги фикримизга ёрқин далил бўла олади.

Хусусан, Тошкент Молия институти «Маънавият ва фалсафа» кафедраси ташаббуси билан институт профессор-ўқитувчилари ва талабалари иштирокида яқинда бўлиб ўтган илмий амалий анжуман ҳам мамлакатимизда ўтказилиши белгиланган бир қатор тадбирларнинг амалий жиҳатдан ўз ифодасини топаётганлигига жиддий мисол бўлади десак, муболаға бўлмайди.

Анжуман «Маънавий уйғониш ва Имом Бухорий» деб номланиб, Темурийлар тарихи Давлат музейида Халқаро Амир Темур жамғармаси, Ислом институти ва Халқаро Ислом тадқиқот Маркази ҳамкорлигида ўтказилди. Илмий-амалий анжуманни Тошкент молия институтининг ректори, академик М.Шарифхўжаев кириш сўзи билан очиб, ватандошимиз, буюк ҳадисчи аллома Имом Бухорийнинг ҳаёти ва унинг Ислом дини тараққиётида тутган ўрнини ва халқаро миқёсда таваллудининг 1225 йиллиги кенг нишонланаётганлиги хусусида батафсил гапириб ўтди. Ва анжуман қатнашчиларининг ишларига муваффақият тилаб, бугунги йиғилиш ижодий ва мазмунли ўтишига ишонч билдирди. Шундан сўнг анжуман дастури асосида Халқаро А.Темур жамғармаси раисининг муовини У.Уватов, Тошкент Молия институтининг кафедра мудири, профессор Н.Маматов, Тошкент Ислом институтининг проректори Муҳаммад Латифқори Жуманов, Профессор М.Орипов, «Занги ота» жомеъ масжидининг имом хатиби Ш.Тўрабеков, Халқаро Ислом тадқиқот марказининг мудири М.Нуриддинов, Марказ илмий ходимлари М.Валихонов, С.Муҳиддинов, институт профессорларидан З.Давронов, Ж.Абдуҳолиқов, М.Усмоновлар ҳамда доцентлардан Н.Ҳусанов ва Ў.Носировлар маъруза қилишди.

Тингланган маърузаларда, асосан Ислом дини ва ҳадисларнинг аҳамияти, бугунги кундаги ўрни ва уларни келгуси авлодларга моҳиятан тўғри тушунтириб етказишимиз ҳақида фикр-мулоҳазалар юритилди. Шунингдек, анжуманда ҳадислар ва бугунги фан тармоқларининг тараққиёти эришган ютуқлар орасидаги боғлиқликлар ишончли далиллар билан асосланди.

Дарҳақиқат, ҳозирги кунда Ислом дини ва унинг жамиятимиз тараққиётидаги ўрнини келажак авлодларга моҳиятан чуқур мазмунда етказиб бериш ва улар онгига сингдириш турли-туман муаммоларнинг туғилишига ҳам олиб келмоқда. Шу боис ҳам анжуманда кўтарилган экология, оила ва никоҳ масалалари талаба ёшларда қизиқиш уйғотди.

Қаюм БОЙМИРОВ

Yaxshilar oramizda

МАҲКАМ АКА ҲАМ МЎЪЖИЗА

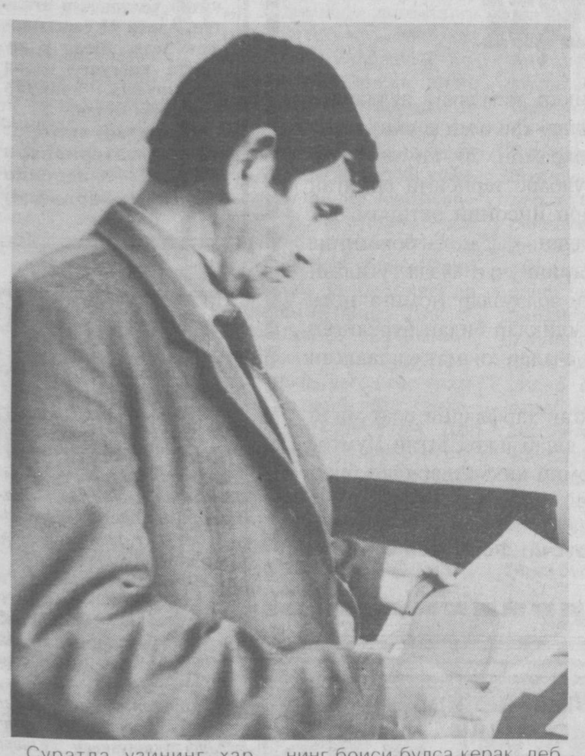

Суратда ўзининг ҳар доимги ишчан кайфиятида акс этган бу истарали инсон — Маҳкам ака Қўчқоров, сиз ўқиб турган ушбу газетага ишга келган паллада туғилган чақалоқ бугун қайдадир қирчиллама қирқ ёшини нишонлаётган бўлса, ажаб эмас. Даставвал курганлар бу киши ҳозир умрининг олтмишинчи баҳорини қаршилаётганига ишонмайди. Маҳкам ака ҳамиша ёш, ҳамиша навқирон. (Болаларники каби самимий, қаҳ-қаҳ кулгуси — Маҳкам ака навқиронлигининг боиси бўлса керак, деб ўйлайман.)

Ўз умрининг қирқ йилини узлуксиз битта газетага сарфламоқ эса, матбуотчилигимиз тарихида кам кузатиладиган ҳодиса ва бу ҳодиса айнан бизнинг газетага тегишли эканлиги таҳририятимизнинг барча аъзолари учун қувончли ҳолдир. Маҳкам акани иш пайтида кузатган киши бу инсоннинг ҳар бир хатти-ҳаракатида ўз касбига бўлган меҳрни, муҳаббатни илғайди. Бу меҳр-муҳаббат қирқ йиллик садоқат қаътида янада бўртиб кўринади.

Яхши ёзилган мақола, хабар ёхуд гўзал сурат газетани бойитади. Уларни саҳифаларга чиройли жойлаштириш, ўз ўрнида бера билиш эса газетани ўқувчиларга манзур қилади. Худди мана шу жараёнда Маҳкам аканинг меҳнати намоён бўлади. «Мақолаларни саҳифаларга чиройли тарзда жойлаштирмоқ учун ҳам илҳом керак», — дейди Маҳкам ака. У кишининг нечоғлик илҳом билан ишлаётганлигига эса, газетага кўз югуртириб ўзингиз баҳо беришингиз мумкин.

Маҳкам аканинг барча шогирдлари — ёшлар бир гапни кўп такрорлашади: «Биз Маҳкам акадан ишга сидқидилдан, масъулият билан ёндашишни ўргандик». Дарҳақиқат, таҳририятимизнинг фаол аъзоси, «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими» Маҳкам Қўчқоровнинг ўрганса, ибрат олса арзигулик фазилатлари бисёр.

Дарвоқе, сарлавҳадаги «мўъжиза» хусусида. Бир донишманд ҳар хил олдиқочди, мўъжизаларга ишқибоз одамга айтган эканки: «Сен мўъжиза қидириб дунё кезиб юрма. Ёнингда юрган яхши одамларни ўрган, яхши инсон оламнинг мўъжизасидир». Демак, донишманд таъбири билан айтганда, Маҳкам ака ҳам яхши инсон сифатида оламнинг бир мўъжизасидир.

Икром ИСКАНДАР

1998 yil — Oila yili

ОНА — БОШ ТАРБИЯЧИ

Тарбиянинг аввали оилада экан, унинг асосий оғирлиги она зиммасига тушади. Она боланинг доимий назоратчиси бўлсагина фарзанд бахт-иқбол топади.

Она, отанинг рўзғор юмушлари билан юрганлигини фарзандларига уқтириши лозим. Ўз навбатида болалар отанинг улар учун югуриб юрганлигини англаб етсалар, бу фойдадан холи эмас.

Ота-она ҳар нарсадан уруш-жанжал чиқариб, фарзандлари олдида бир-бирини сўкиб, қарғаб, ҳақоратласа, бу фарзандлар тарбиясига салбий таъсир кўрсатиши аниқ. «Қуш уясида кўрганини қилади» нақли минг карра тўғри. Ота-онанинг уриш-жанжалларини кўрган бола меҳр-оқибатсиз, қўпол бўлиб ўсади. Доноларимиз «Бир кун жанжал бўлган уйдан қирқ кун барака, хайр кетади» деганларидек, оилавий жанжаллар хонадон муҳитини бўғади.

Қишлоқ жойларда фарзандларни кўпроқ иш билан банд қилиш, уларнинг қобилиятига, ёшига қараб юмуш тақсимлаб беришда ҳам онанинг иштироки муҳим роль ўйнайди. Ҳар кунги вазифаларнинг бажарилган-бажарилмаганини суриштириб, агар қилинган бўлса, рағбатлантириш, улғуролмаган бўлса, унга танбеҳ бериш, уддалатиш ҳам тарбияда самарали усулдир.

Агар фарзанд кўчадан бирон-бир нарсани ўғирлаб келса, она дарҳол қаердан олганлигини сўраб-суриштириб, қайтариб олиб бориб қўйишини талаб қилиши зарур.

Ривоят қилишларича, бир ўғри болани қози суд қилаётганда, у онасига юзланиб: «Тилингни чиқар, она» дебди. Она тилини чиқарган экан, ўғли унинг тилини тишлаб зор қақшатибди. Сабабини боладан сўрашибди. Ўғил, бир куни тухум ўғирлаб келган эдим, онам ўмариб келаверишга ундади. Яна бир куни товуқ ўғирлаб келган эдим, хурсанд бўлди. Бошқа куни бировнинг бузоғини ўғирлаб келдим, боши кўкка етди. Охири сигир ўғирлаб қўлга тушдим. Агар онам шу тиллари билан «Қўй болам, бировнинг нарсасини ўғирлама, оқибати яхшиликка олиб бормайди» деб, мени бу йўлдан қайтарганида эди, шу кўйга тушмаган бўлардим, деди.

Бола тарбиясида жамоатчиликнинг ҳам таъсири катта. Ахир «Бир болага етти қўшни ота-она» дейишади. Афсуски, айрим тор фикрли ота-оналаримиз бу нақлга амал қилмай қўйишди. Улар фарзандлари ножўя иш қилишса, кўни-қўшнилари танбеҳ беришса, боласини тартибга чақириш ўрнига, унинг ёнини олиб, катта хатога йўл қўйишади. Оқибатда бундай бола талтаяди, каттароқ жиноятларга қўл уради.

Ўлмасжон деган боланинг онаси мактабга келиб, бир ҳамкасбимизни қарғай бошлади. Оғзидан ади кириб, бади чиққан аёл ҳеч кимнинг гапини гап демасди. Унинг фикрича, Ўлмасжонидек яхши бола йўқ.

Орадан икки йил ўтди. Ўлмасжоннинг онаси мактабга йиғлаб келди. У акаси армияга кетгач, тош ташийдиган машиналарга миниб, аллақаёқларга кетиб қолармиш. Ҳаттоки онаизорига қўл ҳам кўтарибди. Она шўрликка раҳмимиз келди. Аммо энди кеч. Биз муаллимлар унга икки йил бурунги воқеани эслатдик. Аёл хато қилганини тан олди.

Бу йил оилаларга бағишланди. Нега? Бунинг асосий сабабларидан бири тарбия ўчоғи бўлган оилаларга эътиборни ошириш. Фикримча, оилага, бола тарбиясига оналаримизни кенгроқ ва кўпроқ жалб этишимиз керакка ўхшайди.

Чинтош КЕНЖАЕВ,
Иштихон туманидаги 28-касб-ҳунар мактаби директори ўринбосари

Quvnoq startlar

«ОЛИМПИЯ» ФИНАЛГА ЧИҚДИ

Янги 1997—98 ўқув йилининг октябрь ойида бошланган XV республика «Қувноқ стартлар» телевизион мусобақалари саралаш ўйинлари натижаларига кўра совриндорлар ва ғолиблар аниқланишига оз фурсат қолди. Кўпи кеча пойтахтимиздаги Марказий ҳарбий спорт клубида утказилган ярим финал беллашувида Хоразм вилоятининг Қўшкўпир туманидаги 17-ўрта мактабнинг «Ғунча» ва Сирдарё вилоятининг Боёвут туманидаги 3-ўрта мактабнинг «Олимпия» командаси аъзолари ғалаба учун астойдил ҳаракат қилишди.

Бу галги мусобақа дастури аввалгиларидан миллий халқ ўйинлари кўпроқ ўрин олганлиги билан эътиборга лойиқдир. «Бурон», «Қирқ тош», «Чўпон», «Чавандозлар баҳси» ўйинларида ҳар иккала команда аъзолари ўз эпчилликлари, спорт маҳоратларини кўрсатишди.

Мусобақанинг бошиданоқ сирдарёлик спортчилар ўзларининг ғалаба иштиёқида эканликларини намойиш этишди. Айниқса «Бурон» ўйини ва «Дарвозани аниқ нишонга олиш» дастурларида чаққонлик ва спорт маҳоратлари юксаклигини исботлашди. Дастурдаги учта ўйинда дуранг натижа қайд этилиб, сардорлар баҳсида хоразмлик қизлар ва усмирлар мусобақасида сирдарёликлар ғолиб чиқишди. Қизиқарли беллашувда «Олимпия» командаси 62:64 ҳисобида ғалаба қозониб, финал мусобақасига йўлланма олди.

Мусобақа қатнашчиларига Узбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги дипломлари ҳамда «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамияти Марказий кенгаши вимпеллари ва кубоклари топширилди.

F.МАННОПОВ

«Нурсултон» МРХНФ хусусий фирмаси ўз фаолиятини тўхтатади. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги раҳбарияти ва жамоаси Кадрлар бошқармасининг бошлиғи Ҳ. Нуъмоновга падари бузруквори

ХАЙРУЛЛОХОН ота

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Фарғона вилояти халқ таълими бошқармаси Республика халқ таълими вазирининг биринчи ўринбосари Й. С. Саиджоновга акаси

Шавкат САИДЖОНОВ

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Андижон вилояти ҳокимлиги халқ таълими бошқармаси Халқ таълими вазирлигининг Кадрлар бошқармаси бошлиғи Ҳ. Нуъмоновга отаси

ХАЙРУЛЛОХОН ота

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани Ғафур Ғулом номидаги 169-мактаб жамоаси мазкур мактабнинг собиқ ўқитувчиси, меҳнат фахрийси

Ҳусан ИБРАГИМОВ

вафоти муносабати билан оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Bayram mushoirasi

БЕКУ СУЛТОНИМ ЎЗИНГИЗ

Жонингизга дармон бўлай, десам дармоним ўзингиз,
Қалбингизни ёритолмам, моҳитобоним ўзингиз.
Тахт берурман, бахт беролмам, дея бахтим тилагувчи,
Орзуларим қанотисиз, комил, камроним ўзингиз.
Кимдир кўнглим султони деюр, кимдир ўзимман султон дер,
Маним-чун гулфишоним, беку султоним ўзингиз.
Тунни қувиб кун келгандек, хушнуд дамлар яқин деган,
Сўзларингиз дардга малҳам, ширинзабоним ўзингиз.
Ажинсиз пешонангизу кундек равшан чеҳрангизга,
Тақдир тортибди чизиқлар, оҳ, дилистоним ўзингиз.
Қушлар-чун осмон азизмиш, қуйлар қўшиғин фалакда,
Мен-чун ер азиз, унда Сиз, давру давроним ўзингиз.
Мадҳингиз битмиш Маҳмуда, ОНАЖОНИМ — ягонам деб,
Умрингиз бўлсин жовидон жону жаҳоним ўзингиз.

Маҳмуда ЗОЙИРХОН қизи,
Юнусобод туманидаги 274-мактаб муаллимаси

ТОНГ

Шабboданинг қанотларида,
Қуёш солган нурли йўлакдан,
Тонг келмоқда, ширин жилмайиб,
Солиб дилга оппоқ тилаклар.
Қайдадир, жуда ҳам олисда,
Титраб турар кечиккан ҳилол,
Япроқчалар шивирлаб аста,
Ваъда этар энг нурли иқбол.
Нафис бўй кезади ҳавода,
Майин чертиб юрак торларин,
Тоғ томондан эсган шаббода,
Олиб кетар дил қуборларин.
Булбулларнинг хониши билан,
Бошланмоқда яна янги кун.
Қалбларга бахш этиб умидлар
Тонг келмоқда узун тундан сўнг.

Умида РАЖАБОВА,
Жиззах ДПИ инглиз тили бўлими 1-босқич талабаси

ТУҒИЛГАН КУНИНГИЗ

Оппоқ нурга кўмилди олам,
Зулмат қуйиб эгди бошини.
Дардли қалбга қўйгандек малҳам,
Ёмғир тўкди севинч ёшини.

Малҳам бўлган ҳар томчи биллур
Дилдан ювди армон қуборин.
Қалб косаси шодликка тўлур,
Дунё кўз-кўз этади борин.

Эркаланган маҳзун ғунчалар
Қийқиришиб бир-бир кулдилар.
Ҳув, уятчан мажнунтолларни
Сафларига қўшмоқ бўлдилар.

Бугун умрим гуллари яшил,
Мени банди этолмас ҳадик.
Бугун тилакларим тонгдек оқ,
Чунки... бугун сен туғилгандинг.

Комила ШОНАЗАР қизи,
Иштихон туманидаги 32-мактаб ўқитувчиси

МУАЛЛИМА

Кўнгилда ҳорғинлик, лек табассумла,
Юришларингизга гувоҳ бўламан.
Учқур хаёлларга берилмай гоҳо,
Сизга тикилганча ўйга толаман.

Наздимда ҳаёт ҳам гўё «Алгебра»,
«Тахмин»лар, «хато»лар унинг сабоғи.
Демакки, сиз ечган ҳар битта мисол
Серғалва дунёнинг битта жумбоғи.

Ҳар куни, ҳар дарсда, ҳар битта гапда,
Берасиз бизларга ҳаётдан таълим.
Йўқотиш, қўшиш-у бўлишлар билан
Дунёни кафтида тутган муаллим.

Олия АБДУЛЛАЕВА,
Қамаши туманидаги 24-ўрта мактабнинг 10 «А» синф ўқувчиси

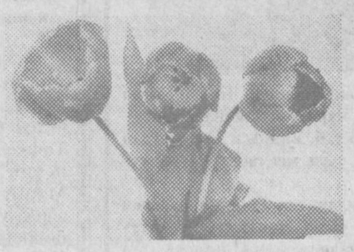

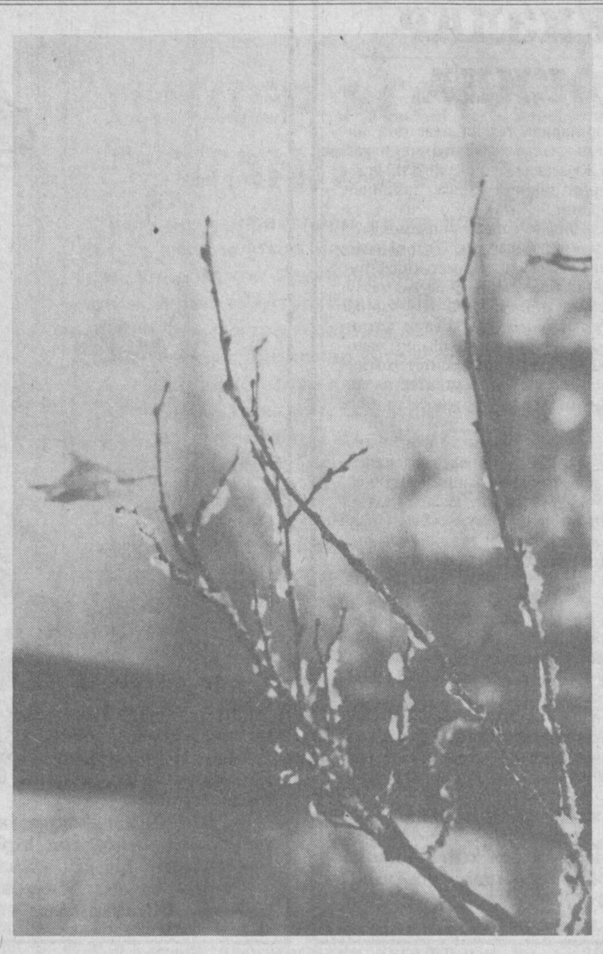

ХОРИЖЛИК АЁЛЛАР ҲАЁТИДАН

БИР БОШДА ИККИ ТАНА

1990 йил 7 мартда АҚШдаги Мидл Уэст қишлоғида истиқомат қилувчи Гензалар оиласида икки бошли фарзанд туғилди. Бу — танаси бирлашиб кеттан, икки бошли сиём эгизаги эди. Британия ва Абигали деб исм қўйилган бу қиз (лар) ҳозир мактаб ўқувчилари. Ёзув машғулотлари пайти уларнинг бири чап, иккинчиси ўнг қўли билан ёзади.

3800 ЁШЛИ ХИТОЙ ГЎЗАЛИ

Хитойнинг Уйғур-Шинжон автоном республикасидаги Тўқлимакон чўлида олиб борилган қазиш ишлари пайтида аёл кишининг мўмиёланган жасади топилди. Текширишлардан сўнг, унинг ёши 3800 йилга тенг эканлиги маълум бўлди. Маҳаллий аҳоли унга «Кирурон гўзали» деб ном берган ва у Шинжон тарихий музейининг экспонатига айланди.

РОҲИБА-ФУТБОЛЧИ

Британиянинг чекка қишлоқларидан бирида аёллар монастирида Перангела исмли роҳиба аёл яшайди. У дин ишларидан, худога илтижо қилишдан бўшади дегунча стадионга чопади. У ашаддий футболчи, тўп тепишда унча-мунча эркакларни доғда қолдиради. Перангеланинг бу одати ёқмай қолгач, монастирдагилар уни қувғин қилмоқчи бўлишди. Бироқ футбол ишқибозлари уни ўз ҳимояларига олиб, бунга йўл қўйишмади.

ҚАЙНОНА БИЛАН ЮЗ КЎРИШМАСЛИК

Ингушетия қонунларидан кўп хотинлик учун бериладиган жазо ҳақидаги модда олиб ташланди. Лекин айримлар башорат қилганидек, эркаклар ёппасига хотинларини кўпайтиришга тушиб кетганлари йўқ. Ингушларнинг қизиқ одати бор: эркак уйлангач, бир умр хотинининг онаси, яъни қайнонаси билан юз кўришмайди.

560 ТА РОМАН МУАЛЛИФИ

Инглиз адибаси Урус Билюмнинг 560 та роман ёзганини эшитиб, ҳайратдан ёқа ушласангиз керак. Ҳа, бу бор гап, осмондан олинган эмас. Унинг илк романи «Йўлбарс» 1900 йилда китоб ҳолида чоп этилган. Адиба 91 ёшида вафот этди. Аммо у шу ёшига киргунга қадар оламшумул асарлар муаллифи бўлди.

(Хорижий матбуот материалари асосида тайёрланди)

Sovg'a

УЛАРГА ГУЛ ТУТИНГ

Барчамиз соғиниб, орзиқиб ҳаяжон ила кутаётган, дилларга қувонч бағишлаб майин саболари, тоза ҳаволари билан дилларни сеҳрловчи баҳорнинг илк насимлари эса бошлади. Баҳор деганда муҳтарам, азиз опа-сингилларнинг байрами кўз ўнгимизга келади.

Аёлларнинг байрамида кўпинча ёмғир ёғади. Бу бизга атайлабдан ёғаётгандай туюлади. Эркакларимиз эса гўёки «хурсанд» бўлишади. Ҳа, аёлларнинг таъблари нозиклигиданми, ҳар нарсага кўз ёши билан муносабат билдиришади. Масалан, ёш қизлар илк муҳаббатини, навқирон аёл айрилиғини кўз ёши билан ифодалайди. Ҳатто висол пайти ҳам кўз ёши, муваффақиятда ҳам...

Бир аёл иккинчисига дардини айтиб йиғласа, униси ҳам қўшилади. Қани энди, шунда учинчи бир аёл келиб, ҳой дугоналар, бўлди, шунга ҳам кўз ёшими, деса! Аксинча унинг ҳам ҳасратидан чанг чиқади. Хайриятки, савлат тўкиб эркак кириб қолади. Шунда сичқоннинг ини минг танга бўлиб, ғийбат тўхтайди. Қушнилар уйуйига, бека эса ошхонага йўрғалайди. Яхшиям дадаси келдилар, деб ўйлайди у, уйим ҳасратга тўлиб кетди-я.

Барибир 8 Март бошқа байрамларга ўхшамайди. У келиши билан фасллар ҳам алмашади. Айниқса, аёллар либосининг ўзгаришини айтмайсизми?

Бозору дўконларда эркаклар типирчилаб қолишади. Онаси, рафиқаси, қизи, бирга ишлайдиган касбдоши... Мунча кўп улар. Лекин бир кунда ҳаммаларини табриклаб улгуришади. Бирортасини ёддан чиқаришса борми, унда худо урди деяверинг. Янаги мартгача ўпка-гиналари давом этади. Ахир аёл кўнгли гулдек нозик-да.

Ана, остонада гул кўтарган эр кўринди. Чароғон уй янада нурланиб кетгандай бўлди. Бека яйраб кулди. Унинг қўлидаги супурги ерга тушиб кетди. Хамир қораётган қўллари гулга талпинди. Илоҳо, дадаси омон бўлсинлар, дея пичирлаб кўзлари ёшланди.

Байрам куни ёмғир ёғса ҳам дугоналаримиз эркаклардан гул олгилари келади. Ахир аёл кишининг вужуди ўзи бир гул эмасми? Жуфти-ҳалолингизга гул ҳадя этинглар!

ДИЛБАР БОНУ

ТАНЛАШДА АДАШМАНГ

Аёллар учун энг яхши совға гулдир. Ахир уларнинг ўзлари ҳам гулга қиёс қилинади. Аммо ҳар қандай аёлга ҳар қандай гулни совға қилиб бўлмайди. Бу ҳақда йигит ва эркаклар билиб қўйишса, зарари йўқ.

Қиз болага атиргул ғунчасини туҳфа этинг, боши осмонга етади. Келинчакларга атиргул тақдим этсангиз, юзларига табассум югуради. Қатта ёшли аёлларга хризантема, нилуфар каби нафис гуллар, албатта, манзур булади. Пиру бадавлат онахонларимизга эса тез сўлийдиган гулдасаталардан кўра тувакда ўсадиган хонаки гулларни совға қилсангиз, сизни дуоларга кўмиб ташлашади.

Гулларнинг ранги ҳам маъно ифодалар экан. Оловранг—қувонч, қизил—истак, хоҳиш, қора—қайғу, тўқ яшил—умид, сариқ—иккиланиш. Қизил лола—дил изҳорини, сариқ лола—умидсизликни ифодалар экан.

Хуллас, хотин-қизларга қучоқ-қучоқ гулдасаталар тортиқ этинг! Бу — улар учун чексиз ҳурмат рамзидир!

ТАДБИРКОР

(Ривоят)

Деҳқон далада ер ҳайдар, уйга келганда эса кўпинча уз меҳнатини хотинига миннат қиларкан. Бир куни қўш ҳайдашга жўнашдан олдин яна унинг хархашаси такрорланибди. Хотини бундан норози бўлиб, эрига зарда қилиб, дебди:

— Ўрнимизни алмашамиз, мен ер ҳайдашга кетдим, сиз эса уйда қолинг!

Уй-рўзғор юмушларини осон деб ўйлаган деҳқон бу шартта рози бўлибди ва ўз кўнглида «хотиним қўшни ҳайдай олмай қайтиб келади» деб ўйлабди.

Хотин далага ер ҳайдашга кетишдан олдин эрига уй юмушларини бирма-бир эслатибди. У дастлаб сутни пишириши ва бошқа юмушларни навбати билан бажариши керак эди. Эр сутни пиширишдан олдин шошиб қолмайин деб, чўмични белбоғига қистириб қўйибди. Сут остида олов ёнарди, эр эса уйининг бошқа юмушларини бажаришга киришиб, қозонни унутибди. Сал фурсат ўтиб, эсига тушгач, қозон бошига келибди. Сут қайнаб тошаётган экан, белбоғига қистирилган чўмични унутиб, ошхона сари югурибди. Аммо чўмични топгунча тошган сут ҳам бир ёқли бўлибди.

Уй-рўзғор юмушларининг шу қадар қўплигидан чарчаб қолган эр даштда ер ҳайдашни афзал билибди. Хотин эса даштда ҳудди эри янглиг ер ҳайдаб кечқурун чарчаса ҳам сир бой бермай, уйга кириб борибди. Эрининг ҳасратидан чанг чиқибди. Хотин эса даладаги бажарган ишидан завқланиб: «Ер ҳайдаш бормоқ-келмоқ экан!» деб эри устидан ғалаба қилибди. Шундан кейингина эр далада ишлаб келгач, ҳеч қачон миннат қилмайдиган бўлибди.

Ta'kid

ЛИБОС ВА АЁЛ

Қадимги манбалардан бирида ёзилишича, «Либос кийиш баданни ва уят жойларни беркитиш даражасида фарздир. Бу фарзда риоя қилинадиган қоидалар бор. Агар либос кийиш қоидалари нечта деб сурасалар, ун бешта деб айтгил: тўртта фарз, тўртта суннат, бешта адаб ва иккита ҳаром (манъ қилинган) қоидалар».

Дарҳақиқат, кийим — инсон кўрки. Уни кийиш, танлай билиш кишининг дид ва хулқидан далолат беради. Ҳозирги вақтда эркак ва аёллар кийимининг бир-биридан фарқланиши ҳам кўпчиликка маълум. Эътибор берсангиз, албатта эркаклар кийимида тугмалар ҳар доим ўнг томонда, аёлларнинг кийимида эса чап ёнида булади. Ана шунисига кўра, эркак-аёллар кийим-кечаги бир-биридан фарқланади. Бунга амал қилишнинг ҳам ўз тарихи бор экан. Бу ўрта асрларда эркаклар қилич тақиб юрган кезлардан қолганини кўпчилик билмайди. Қилич эркакларнинг чап томонига осилар, жангу жадалларда уни ўнг қўллари билан суғуриб олиш учун қулай эди. Бундан ташқари, уруш-туполонлар вақтида асосий ишни бажарувчи ўнг қўлни совуқда иситиш учун қўйинга тиқиш осон бўлган.

Хўш, аёллар кийимига тугманинг чап ёққа қадалиши сабаби нимада? Қадимда, умуман барча халқларда, зодагон оилаларда аёллар асл матолардан тикилган либосларни кийишган. Ҳаттоки улар ўзлари кийинишмас, канизаклари ёрдамида ороланишган. Бундай пайтда ойна рўпарасида қиёфа тескари акс этгани учун чапдан ўнгга қараб тугма қадаш ўнгай ва осон ҳисобланган. Тўғри, ҳозир эркаклар қилич-қалқон билан юришмайди. Қиролича ва бой-бадавлат хонимлар ҳам эҳтимол ўзлари кийинишар. Лекин қадимги удум барча халқларнинг эркак-аёллари кийинишида сақланиб қолган.

Кийиниш маданияти деган тушунчани албатта ҳар биримиз турлича талқин қиламиз. Ҳозир бозорларимизни оралаб кўрсангиз, кийим-кечакларнинг тури кўплигидан ҳайратингиз ошади. Албатта, улардан харид қилиб олгингиз, чиройли кийингингиз келади. Корея, Туркия, Ҳиндистон, Арабистон, Эрон, Сурия, Хитойда ишлаб чиқарилиб, Узбекистонга келтирилаётган эркак ва аёл, болалар ва ўсмирлар кийим-кечаклари бир-биридан нусха олгандек ўхшаш ва ола-қуроқ. Уларнинг сифати ҳам мақтайдиган даражада эмас.

Хотин-қизларимиз ҳаётига ҳам кийинишнинг ўта замонавий, кўзларимиз унчалик қўникмаётган модалари кириб келди. Юпқа, ҳарир либослар. Эркакча қилиб тикилган ёзлик, кузлик костюм-шимлар. Майли, кийимни ҳар ким ўз диди, қизиқишига кўра танлайди. Лекин бизда қадимда аёллар эркакча кийинишмаган. Муҳаммад пайғамбаримиз ўз ҳадисларидан бирида аёл кишининг эркакча кийинишини қоралаганлар.

Ёз ойлари эди. Метро бекатларидан бирида сариқ ҳарир кофта ва қора юбка кийиб олган ёшгина қизга кўзим тушди. Унинг бўйин ва кўкрак қисми кофтасининг ёқасиз ва деярли очиқ қилиб тикилганидан яққол кўриниб турарди. Унинг енгинасида турган еш йигит ҳадеб кузатавергани сезгач, қиз ўнғайсиланиб, тескари қараб олди. Албатта, бундай кийимлар ўзбек хотин-қизлари учун хос эмас. Оёқ кийим билан сумкани, сумка билан қўйлак рангини мослаштириш ёки уйғунлаштириш ҳозирда дид-фаросат ва маънавият белгиси сифатида баҳоланадиган бўлди. Кишининг кийим кечагига қараб унинг яшаш тарзини биласиз.

Узбекистон телевиденисининг «Ахборот» кўрсатувида об-ҳаво ҳақида маълумот беруви қизнинг эгнидаги ял-ял ёнувчи атлас либосга кўзингиз тушганида, негадир қалбингизда мудраб ётган туйғулар жонлангандек булади. Чунки ҳозирда кўпчилик хотин-қизларимиз атласни унутиб юборишди.

«Агар либос сен учунми ёки сен либос учунми, деб сурасалар, дегил: либос менинг суратимдир ва мен либоснинг маъносиман».

Кийим-кечак киши қадди-бастини безайди! Кийганингиз ярашиқли бўлсин!

Ҳ. ТЎЙМАНОВА

ТОПҚИРЛИК

Азиз муштарийлар! Қуйида таърифланган сўзларни шаклдаги рақамли хонадан ёйлар бўйича марказ томон ёзиб машқни ҳал қилинг.

1. Бирор киши, нарса ёки воқеа мақтаб ёзилган асар. 2. Ноз-неъмат сероблиги. 3. «Темир хотин»нинг исми. 4. Бир тарафи ип, юзи текис ипак билан қопланган газлама. 5. Хона безаги сифатида фойдаланиладиган бадиий каштачилик буюми. 6. Зардан гул тикувчи чевар. 7. Бошнинг юқори қисмига ураладиган рўмол. 8. Ёзувчи Шуҳратнинг «Олтин занглaмас» романи қаҳрамони. 9. Гул шайдоси, сайроқи митти қуш. 10. Утмишдан авлодлардан аждодларга ўтиб, давом этган урф-одатлар мажмуи. 11. Бирор нарсадан мамнун бўлиш, хурсандчилик. 12. Шахматсимон тартибда газламага гул тикиш усули. 13. Тўй-тантаналарда чалинадиган миллий мусиқа асбоби. 14. Ойбекнинг «Навоий» романи қаҳрамони. 15. Аёллар журнали. 16. Ёзувчи Тоҳир Маликнинг «Сўнгги ўқ» қиссаси қаҳрамони. 17. Эранлаштирилган ўзбек халқ эртакларидан биридаги одобли, меҳнатсевар қиз. 18. Кунчиқар мамлакат аёлларига мансуб миллий либос. 19. «Утган кунлар» фильмида санъаткор Гулчеҳра Саъдуллаева ижросидаги қаҳрамон. 20. Грузин мумтоз шоири Шота Руставелининг «Йўлбарс терисини ёпинган паҳлавон» асари қаҳрамони. 21. Ўзаро инсоний эҳтиром. 22. Миллий таом, сомса тури. 23. Мақолдан: «...? ... — роҳатнинг пойдевори». 24. Эришиш, амалга ошириш учун кўзда тутилган нарса, муддао. 25. Сарв туркумидаги юлдузлар номига номдош аёллар исми. 26. Манзарали ўсимликлар билан бурканган маскан. 27. Пойтахтимиздаги асосан аёллар хизмат қиладиган ишлаб чиқариш бирлашмаси.

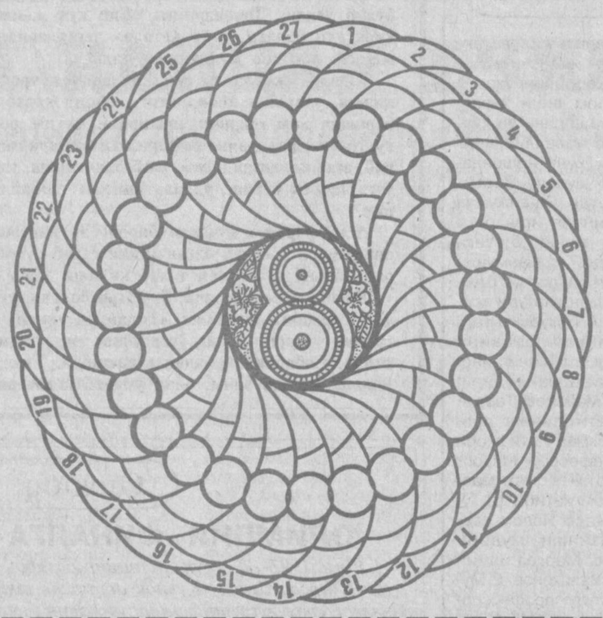

МАШҚИ

Энди шаклнинг айланаларига ёзилган ҳарфларни соат мили йўналишида ўқинг. Ундан XV асрда яшаб ижод этган мумтоз — мутафаккир шоир Абдураҳмон Жомий ҳикматларидан бири аён бўлади.

Тузувчи: Фозилжон ОРИПОВ

ҚУТЛОВ

Хурматли устоз Н.КАМОЛОВА!

Аввало Сизни қутлуғ 50 ёшга тўлганлигингиз билан самимий қутлаймиз. 8 Март — Халқаро хотин-қизлар байрами билан табриклаб, Сизга энг эзгу тилакларимизни тилаб қоламиз.

Жомбой туманидаги Улуғбек номидаги 18-мактаб ўқитувчилар ва ўқувчилар жамоаси

Тошкент шаҳридаги 308-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Гулнора Насриддинова!

Сизни фарзандларимиз севимли устоз, иккинчи она сифатида қадрлайдилар. Шу боис сизга бўлган миннатдорчилигимизни 8 Март байрами муносабати билан йўлламоқдамиз.

Ота-оналар жамоаси

Sport maydonchasi

ОСИЁ ЧЕМПИОНЛАРИ КУБОГИ

Наманганнинг «Навбаҳор» футбол командаси иштирок этган Осиё чемпионлари кубоги мусобақаларининг навбатдаги босқичида, яъни 1/2 финалда «Пирузи» (Эрон), «Ал Халил» (Саудия Арабистони), «Поханг Стиллерз» (Корея), «Далян Ванда» (Хитой) командалари Гонгконгда куч синашадиган бўлди.

СОЛИҚДАН ОЗОД ҚИЛИНДИ

Россия Федерациясида мамлакатнинг энг илғор спортчилари ички чемпионат, кубок, Оврўпо ва жаҳон чемпионлари, олимпиада ўйинларида фаол қатнашиб, қўлга киритган мукофот пулларидан умуман солиқ тўлашдан озод этишди. Бу воқелик спортчилар ўртасида катта хурсандчиликка сабаб бўлди.

САМАРАНЧНИНГ ТАКЛИФИ

Халқаро олимпия қўмитаси Президенти Хуан Антонио Самаранч дунё спорт мутасаддилари ва ишқибозлари ўртасига бундан буён Олимпия ўйинларини 4 ҳафта давом эттириш мумкинлиги тўғрисидаги ташаббусни ташлади. Ҳозир қўмитада ўйинлар муддатини чўзиш масаласи ҳал қилинмоқда.

КАФЕЛЬНИКОВ ТЎРТИНЧИ

Теннис бўйича Лондонда ўтказилган халқаро мусобақада ғолиб чиққан Евгений Кафельников яна ўзини тиклаб олди. У дунё теннисчилари рейтингида 6-ўринда бораётган эди. Ушбу ғалабасидан сўнг Евгений тўртинчи ўринга кўтарилди. Англиялик Тим Хэнман эса тобора пастлашиб кетди.

ХУЛЛАС, КЕЛИШИБ ОЛИШДИ

Маълумки бундан икки ярим ой муқаддам Россиянинг «Алания» футбол клуби бош директори Ботраз Богировнинг қизини ўғирлаб кетишган эди. Хуллас, бу раҳбарнинг 11 ёшли қизчаси ўз оиласига қайтарилди. Залина ўғрилар қўлида бўлган 66 куни подвалда ўтказган. Врачларнинг фикрича, унинг соғлиги тезлик билан тикланмоқда.

Ma'rifat

ТАЪСИС ЭТУВЧИЛАР:
Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси.

Бош муҳаррир Ҳалим САИДОВ

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 20. Рақам ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди. МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32. ТЕЛЕФОНЛАР: масъул котиб — 136-54-17, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 136-55-58. «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Навбатчилар: Нурлан УСМОНОВ, Норали ОЧИЛОВ

ИНДЕКС: 149, 150. Г-01064. Тиражи 59313. Ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2 босишга топшириш вақти — 20.00. Топширилди — 19.00. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. 1 2 3 4 5 6